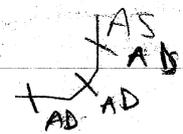
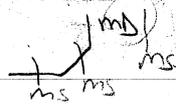

Paranın değerinin düşmesi enflasyondur.

ms I

1

Klasikle

Üretim artmada olmayan para değersizdir Emek en önemli üretim faktörüdür.

a) Adam Smith, dış ticaret serbestliği daha Mutlak Üstünlük Teorisi, iş bölümüne ve uzmanlaşma verimliliği artırır.

b) Ricardo Klasik Üstünlük Teorisi; Diferansiyel/Klasik Rent Teorisi; nüfus artırsa az verimli topraklar üretime açılır, Toprak arzı sabittir, nüfus sürekli artıyor, üretim maliyetleri artıyor. Fiyatlar düşük verimli toprakta birim malye göre oluşur. Aradaki fark Ricardocu renttir. Marjinal topraklarda rent geliri olmaz

3) Ricardocu Üstünlük Teorisi; Bugünkü bocalıma, ileride ilave vergi ile finanse edilecektir. Bu sebeple casual bireyler tüketimini değil, tasarrufları artırır. Devlet bocalıması için ve net refahta artış yaratırmadı. Vergi ertelenmiştir. / Bütçe açıkları, casual tüketim üzerinde etkisizdir. Kamu tasarrufları artıyor, ancak emvay geliri hiçbir sebeple bireyler, tasarruflar yapmaz, toplam tasarruf değişmediği için I ve S değişmez.

Keynesyen; kısa dönemli casualdır. Tax ↓ $Y \uparrow$, $C = f(Y_d) \Rightarrow C \uparrow, I \uparrow \downarrow, AS \uparrow, Y \uparrow \rightarrow$ vergilerle ödeme vergi çarpanı

Ricardocu; Tax ↓ Bütçe açıkları ↑, bocalıma ↑, $S \uparrow$, vergi ertelenir, C , toplam tasarruf değişmediği için $I, \bar{I}, \bar{AD}$, etkilenmediler.

Nakit Prensipleri; MB emisyonu giderken 1.100 altın kasıllığı ayırmak zorunda. MB kontrolsüz para basması, borsaya $P \uparrow$ etkiler.

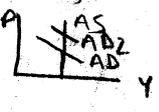
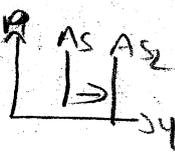
c) Robert Thomas Malthus; Nüfus Yasasını ön sürdü, Say Yasasını kabul etmedi, $C \neq S$ dedi.
- Nüfus Yasası; yiyecek arzı artmadık, nüfus arzi geometrik olarak, Nüfus artırsa yiyecek azalır.
- Say Yasasının reddi tabii yetersizliği olabilir.
- Tasarruf = Yatırım / İstisnasızlığı.

klasikle; $S = I$ den, gömleme gettu, $S > I \Rightarrow i \downarrow \Rightarrow S = I$, $S < I \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow S = I$ dır. Malthus'a göre olabilir.

d) Jean Baptiste Say; Her arz kendi talebini yaratır, Maharetler / Pazarlar Yasası.

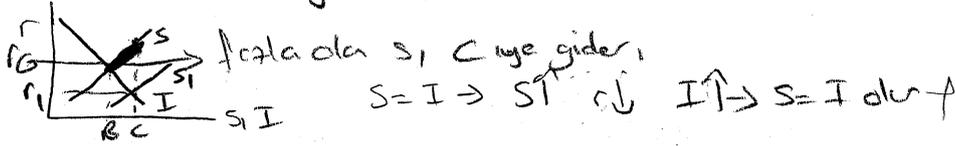
e) John Stuart Mill; dış ticaretle talep

Temel Unsurları

- 1) Atomisite, Homojenlik, Mobilite, Tam bilgi
- 2) Tam istihdam → genişletici para ve maliye pol., etkisiz. uzun dönemde teknoloji/ai ile sağca kaydırılır.
- 3) Say Yasası; birer için gncil yetki diğerine galdirir. Bazı mallar satılmıyorsa sebebi; bu malların fazla üretilmesi değil, diğer malların az üretilmesidir. Pazar ilisikleriyle etkili etkilemez, Takas etkisizdir. Para sadece istem amaçlı.

- 4) Arz yalı yaklaşım, +
- 5) Uzun dönemli bir çalıştırır.

② Faaliyet tamamı harcama, Harcamada sıvı yasası geçerliliğini yitirir, Talep yetersizliği ortaya çıkar, esnek faiz mekanizması

Keynes $V_S = f(Y_d)$

$I = f(i, e) \rightarrow$ beklentiler

Yatırımların faiz esnekliği düşük

$M_S \uparrow \rightarrow i \downarrow$, (faiz düşmesi M_S ye bağlı, klasiklerde S ye bağlı)

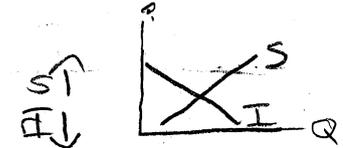
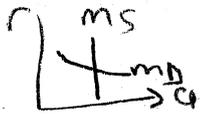
I^T, S^T Tasarruf paradoksu.

④ Faizi; Md Piyasası Dengesi belirler.

klasik; faiz, tüketimden doğan beklentiler $\rightarrow i \uparrow \rightarrow S^T \uparrow$

$\Rightarrow$ Keynes; faiz, likiditeden doğan beklentiler $\rightarrow i \uparrow \rightarrow I \downarrow$

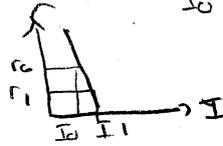
Keynes; faiz para piyasasında belirler

⑤ Yatırımların faiz esnekliği

Klasiklerde; yatırımların faiz esnekliği yüksektir, (yatık)

Keynes; yatırımların faiz esnekliği düşüktür, (dik)

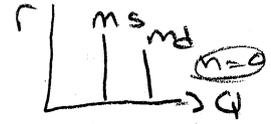
Keynes beklentiler

⑥ Para Talebinin Faiz Esnekliği

Para talebinin faiz esnekliği (h) $\uparrow \rightarrow M_S \uparrow \Rightarrow$ faiz oranında meydana gelen düşme azalmaktadır, (bu durumda yatırımlardaki artışla birlikte tutar ve para politikası etkinliği azalır)

Klasikler; para talebinin faiz esnekliği düşük değildir, sıfırdır. sebebi; ∇

$M_S \uparrow \rightarrow i, Y$, etkileşimimümkün değildir, $(M, \bar{V} = Y \cdot P)$

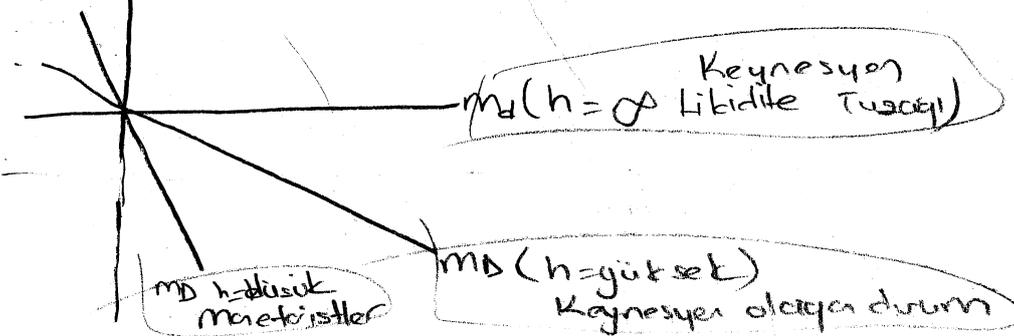
Keynesçiler; para talebinin faiz esnekliği yüksektir.

	Para Talebi	Tahvil Talebi
$r \uparrow$	$M_D \downarrow$	$B_D \uparrow$
$r \downarrow$	$M_D \uparrow$	$B_D \downarrow$

Monetaristler; para talebinin faiz esnekliği düşüktür, $M_S \uparrow \rightarrow$ tahvilleri menkul kıymetlere

$M_S \uparrow \rightarrow$ para tahvil, hisse senedi, avusları ve diğerler satın alınır

M_D $h=0$ klasikler

Para talebinin faiz esnekliği (h) Para Politikası ilişkisi

$h \uparrow \rightarrow$ para politikası etkinliği azalır, $\downarrow$

M_s deti arttı faiz oranlarını nasıl ettikler?

Klasik	$h = 0 \Rightarrow$ Etkisiz
Keynesçi	$\checkmark h = \text{yüksek}$, para etkinliği düşük $\checkmark$ likidite tuzağı; $h = \infty$, etkinlik 0
monetarist	$h = \text{düşük}$, etkin

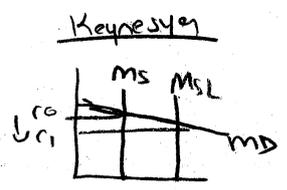
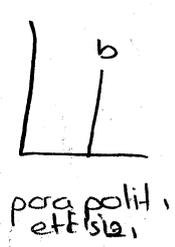
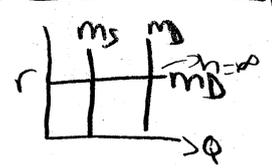
$\rightarrow$ etkisi sınırlı
 $\rightarrow$ beklentiler olumsuz
 $\rightarrow M_s \uparrow \downarrow I \uparrow$

$h \downarrow \rightarrow b \uparrow \rightarrow$ para poli $\checkmark$ maliye poli $\times$
 $h \uparrow \rightarrow b \downarrow \rightarrow$ para poli $\times$ maliye poli $\checkmark$
 $h = \infty \rightarrow b = 0 \rightarrow$ para poli tam etkisiz maliye poli tam etkin

$b =$ yatırımların faiz esnekliği
 $h =$ para talebinin faiz esnekliği

$b \downarrow \rightarrow$ maliye poli etkin oluyor
 $h \downarrow \rightarrow$ para poli etkin oluyor
 $h = 0$ klasikler para poli etkisiz.

Likidite tuzağı

Klasikler

$S = f(i)$
 $r \uparrow \rightarrow S \uparrow, r \downarrow \rightarrow S \downarrow$

Keynesyen

$S = f(y_d)$
 $y_d \uparrow \rightarrow S \uparrow, y_d \downarrow \rightarrow S \downarrow$

$I = f(i)$
 $r \downarrow \rightarrow I \uparrow, r \uparrow \rightarrow I \downarrow$

$I = f(e, i)$
 $e \uparrow \rightarrow I \uparrow$
 $e \downarrow \rightarrow I \downarrow$

Yatırımın faiz esnekliği (b) yüksek (para $\checkmark$)

yatırımın faiz esnekliği (b) düşüktür

Yatırım ve tasarruf kararını veren aynı kişilerdir

Yatırım ve tasarruf kararını veren aynı değil

Büyümenin motoru S
 $S \uparrow, r \downarrow, I \uparrow, y \uparrow$
 $S \downarrow, r \uparrow, I \downarrow, y \downarrow$

Büyümenin motoru C
 $S \uparrow, C \downarrow, AE \downarrow, y \downarrow$
 $S \downarrow, C \uparrow, AE \uparrow, y \uparrow$

Tasarruf-yatırım eşitliği
 $S = I \rightarrow S \uparrow (S > I) \downarrow I \uparrow \rightarrow S = I$
 $S \downarrow (S < I) \uparrow I \downarrow$

Tasarruf-yatırım eşitliği
 $S = I \rightarrow S \uparrow, C \downarrow, AE \downarrow, y \downarrow \rightarrow S \downarrow$
 $S \downarrow, C \uparrow, AE \uparrow, y \uparrow \rightarrow S \uparrow$

Faiz tüketicilerden vazgeçmem beddettir.

Faiz likiditeiden vazgeçmem beddettir.

Para talebinin faiz esnekliği sınırdır.

Para talebinin faiz esnekliği yüksektir.

Faizler $S = I$ da meydana gelir

Faizler, $M_s = M_d$ de meydana gelir

11. Tasarruf - Tüketim - Yatırım

12. Üretken ve Fiyatın Esnekliği
 Keynes; S, I ise düşmez, çünkü $i \downarrow \rightarrow M_s = M_d$ eşitliğine bağlıdır, i düşmesi için $M_s \uparrow$
 13. İradi işsizlik

14. Emek Arz ve Talebi

Klasikler L_s ve L_d reel ücrete bağlı
 reel ücret = emeğin marjinal ürünü d_{ge} (MPP_L dır)
 $\uparrow L_s = \left(\frac{w}{p}\right) \uparrow$ $\downarrow L_d = \left(\frac{w}{p}\right) \uparrow$

Keynesyen

Emek arzı nominal ücrete bağlıdır
 Emek talebi reel ücrete bağlıdır
 $L_s = f(w)$ $w \uparrow \rightarrow L_s \uparrow$ $w \downarrow \rightarrow L_s \downarrow$
 işçi, nominal ücretin düşmesine tepki verir, reel düşerse vermez
 $\uparrow L_d = f\left(\frac{w}{p}\right) \downarrow$

Monetaristler

Emek arzı beklenen reel ücrete
 Emek talebi ise reel ücrete bağlıdır
 $\uparrow L_s = f\left(\frac{w}{p^e}\right) \uparrow$
 $\uparrow L_d = \left(\frac{w}{p}\right) \downarrow$

15) Emek-Değer teorisi

Klasiklere göre en önemli üretim faktörü emektir. Üretken emek, ürettiği mala değer katacak; üretken olmayan emek hiçbir değer meydana getirmeyez. Üretken olmayan emeğin toplum üzerinde aldığı pay arttıkça, toplumun refahı azalır.

16) Büyümenin Motoru; Tasarruflar

Klasikler; $S \uparrow$ $i \downarrow$ $I \uparrow$ $Y \uparrow$ $i \Rightarrow S = I$

Keynes; $S \uparrow$ $C \downarrow$ $AE \downarrow$ $Y \downarrow$ tasarruf paradoksu

$\checkmark S = f(Y_d)$

$\checkmark i \Rightarrow M_s = M_d$ $\checkmark I \Rightarrow$ beklentilerin faktörü

17) Özgür bireylerin maksimizasyonu
maliyetler minimize, fayda maximize toplumsal fayda maximize,

18) Ürünün verimliliği artırması

19) Görünmez el

20) Para Yansıması; işlem amaçlıdır.

Para reel değişimleri etkilemez, > klasik dikotomi,

21) Mübadele Denklemi

$\bar{M} \cdot \bar{V} = \bar{P} \cdot \bar{Y}$

Neoklasik olan Fisher M.D den yararlanarak Miktar Teorisini bulmuştur,

22) Para miktarı dalgalanması HIZI

Klasikler; sabit

Keynesler; istikbale

Monetarist; istikrarlı ve öngörülebilir.

23) Para talebi

Klasik; işlem amacıyla para talep edilir. Faize duyarlı değildir, tabanlı iliski yok.

Keynesler; para işlem $\rightarrow$ ihtiyacı amacıyla talep edilir $\rightarrow$ spekülasyon

Monetarist; para talebi, sürekli gelire, beşeri servete, beşeri olmaya servete, beklenen enflasyona bağlıdır.

24) Dış ticaret serbestliği

Klasiklere göre dış ticaret serbest olmalı.

Adam Smith; Mutlak üstünlük

Ricardo; Kasıtlı üstünlük

Emek $\downarrow$ değer teorisine dayanır.

$\checkmark$ tek maliyet temel

$\checkmark$ emek homojen

$\checkmark$ özgür ülke içinde tam hareketli, ülke dışında tam hareketli

$\checkmark$ ARZ teorisi,

$\checkmark$ tam uyarılaşma

$\checkmark$ statik bir model.

$\checkmark$ tam rekabet koşulları

$\checkmark$ ülke içindeki gelir dağılımı ticaretten etkilenmez

$\checkmark$ Teknolojik değişime yok,

$\checkmark$ sabit üretim maliyeti

$\checkmark$ ulaşım masrafı yok, tabana dayalı

ticaret var

$\checkmark$ ülkeler arası üretim maliyeti farklı oldu sürece karlı ticaret söz konusu.

25) Totalsiz maliye anlayışı
Devletin uyguladığı kamu harcamaları ya da gelir politikasının netici ya da tübatici karakterini ettilememesidir.

26) Denk Bütçe Anlayışı

Klasik; En iyi bütçe denk ve küçük bütçesidir. Bütçe açık ve fazlasına karşıdır. Keynesyen; bütçe politibasi maliye politikası olarak kullanır. Durguluk döneminde bütçe açığı ya da dengi normal, enflasyonist dönemde bütçe fazlası normaldir.

27) Borcunama

Kamu harcamaları vergilerle finanse edilmelidir. Borcunama; olağanüstü dönemlerde Keynesyen; 1929 krizinde almak için devletin özel kesimin elinde bulundurduğu harcamaya faideli borçlanma harcamasını, etki analizini öne sürmüştür.

28) Devlet müdahalesine gerek olmaması

Temsilcileri — NEOKLASİK OKUL —

W. Stanley, Jevons, C. Menger, F. Y. Edgeworth, A. Marshall, J. Walras, V. Pareto, J. Fisher, A. C. Pigou.

	Neoklasik	Yeni Klasik
Marshall	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kısmi Denge Analizi ✓ Çok kısa dönem, kısa dönem, uzun dönem ✓ Ceteris Paribus ilkesi ✓ Marshall kesişimi ✓ Teklif eğrileri ✓ Rent benzeri ✓ Cambridge tipi mikroekonomi 	<ul style="list-style-type: none"> Jevons, Marshall, Menger, Pareto, Edgeworth, Fisher, Pigou. 1940s 1970s rasyonel beklentiler
Walras	✓ Genel Denge Analizi	Mikroiktisadi kavramlar
Pareto	Pareto Optimum	Keynesyen okul öncesi ortaya çıktı
Fisher	Fisher Denklemi Fisher tipi mikroekonomi	1949 krizini açıklamak için yeterli katkı için Keynesyen teorinin geliştirildi.
Edgeworth	Edgeworth Kutu Diyagramı	Keynesyen iktisadi teori olarak ortaya çıktı
Gossen	Azala Marjinal Fayda Kanunu (I. Gossen) Azala marjinal fayda ilkesi (II. Gossen)	
Pigou	Pigou Etkisi Cambridge tipi mikroekonomi Pareto servet amacıyla elde tutulabilir	

1) Neoklasikler; tam rekabette şirketler olabilir. Bir malın değerini onu üreten emek değil, fayda/karına bağlıdır. Etkisiz rekabette firmalar fiyat alıcı değil, fiyat yapıcıdır.

2) Kişiler rasyonel

$$\frac{MU_a}{P_a} = \frac{MU_b}{P_b} = \frac{MU_n}{P_n}$$

3) Değerin kaynağı; Fayda - Değer Teorisi

Klasikler; değer kaynağı emek.

Neoklasikler; fayda değer. → tüketiciye sağladığı fayda.

4) Ekonominin Dengede Olması

Ek. dengede Walras Genel Denge Analizi; tüketiciler, üreticilere sahip olduğu faktörleri arz etmek gelir elde eder. Bu geliri de üreticiler tarafından üretilen mallara harcar. Üreticiler de bu bazuala, üretim faktörünü talep eder.

5) Milliyet Haklarının önemi

Milliyet hakları, mülkünü dilediği gibi kullanarak, iktisadi tarafların bir arada çalışmasını sağlar, daha tutumlu olur.

6) Miktar Teorisi

Para yalnızca işlem amacıyla talep edilir.

Ek. daima tam istihdam seviyesinde.

Para yasız, nispi fiyatları etkilemez.

7) Fisher tipi miktar teorisi (Mübadale Yaklaşımı)

$\frac{M}{P} = \frac{P}{P} \cdot \frac{1}{P}$ üretim faktörünü üretim sürecinde tam istihdam yapan faktörler katılmıyor. Üretim arada ve zaman içinde teknoloji, nüfus, emeğin ve sermayenin verimliliği değişir.

Maetrister; $M \uparrow \Rightarrow P \uparrow$ arttırır.

gelir $\uparrow$ $\Rightarrow$ sekondüleri işlem miktarı $\uparrow$ = Para miktarı da artar.

8) Cambridge Tipi Miktar Teorisi (Para Tutumu Yaklaşımı)

Marshall, Pigou. Paranın mübadale aracı olmakta daha ziyade servet aracı olma özelliği vurgulanmıştır. Para birimleri işlem + servet saklama amacıyla elleinde para tutulur. (Klasikler → işlem der.)

İşlem amaçlı para talebi $Y \uparrow$ artar, $Y \downarrow$ azalır.

Servet amaçlı para talebi servet arttıkça artar, azaltılırsa azalır.

$M = P \cdot T \cdot K$ Marshall K'si, paranın gelir dolaşım hızıdır. Ekincil iş hacmi, kısa dönemde T sabittir.

K = paranın dolaşım hızının tersidir $1/v$, kısa dönemde K'da sabittir.

$M = P \cdot T \cdot K$ para arzı nominal para talebi

$\uparrow M = \overline{P} \cdot \overline{T} \cdot \uparrow K$ aynı yerde ve oranda artacaktır.

Pigou; $M = k \cdot P \cdot W$ reel gelir yerine serveti kaymıştır. } Keynesin yolunu açmıştır.

Fisher tipi miktar kuramı; para arzını öne almaktadır,
Cambridge tipi miktar kuramı; para tabanını öne almaktadır.

7) Gerçekleşen Para politikası uygulamaları

Maliye poli. siddetle korullardır, para poli. kısmen önemli sayılır, ekonominde arz-talep dengesi değişirse para poli. uygulanabilir.

Ne kadar para politikası?

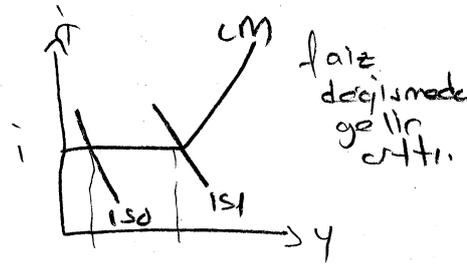
Maliye poli. araçları da para poli. araçlarıdır. $\Delta G \uparrow$ için devlet ya borçlanmalı ya da vergileri arttırmalıdır. Özel kesim fakir devlet kayar, enb. en harcama miktarı değişmez, harcamaya değişecektir. $\Delta G \uparrow$ in etkili olm. için para poli. ile birlikte kullanılmalıdır. MB paraı bastır,

para piyasaya konur harcaması arttı yoluyla piyasaya girecektir. Bu şekilde paranın piyasaya sürülüş şekli değişmiştir. Bu sebeple doğrudan para poli. uygulamalarıdır.

si **Pigou etkisi** → mal piyasası (IS)

$P \downarrow \rightarrow \left(\frac{w}{P}\right) \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow IS$ sağa kaydı $\rightarrow Y \uparrow$
real servet

$P \uparrow \rightarrow \left(\frac{w}{P}\right) \downarrow \rightarrow C \downarrow \rightarrow IS$ sola kaydı $\rightarrow Y \downarrow$

Keynes etkisi para piyasası (LM)

$P \downarrow \rightarrow \left(\frac{M}{P}\right) \uparrow \rightarrow LM$ sağa kaydı $\rightarrow i \downarrow \rightarrow I \uparrow \rightarrow Y \uparrow$
real para arzı

$P \uparrow \rightarrow \left(\frac{M}{P}\right) \downarrow \rightarrow LM$ sola kaydı $\rightarrow i \uparrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Y \downarrow$

9. Fisher Denklemi

Real Faiz oranı = Nominal Faiz oranı - beklenen faiz oranı

$$\text{real faiz oranı} = \frac{1 + \text{Nominal faiz} - 1}{1 + \text{beklenen enflasyon}}$$

Keynesyen Okul

Keynes'in devlete düşen 4 önemli görevi;

- ① horcamaya gelirleri horcama görevi; $Y_N - Y_1$ arasındaki fark sağlanır, Toplam gelir > toplam horcama $\Rightarrow P \downarrow, I \downarrow, Y \downarrow, AD \downarrow$, Horcamaya gelir, deflasyon sebep olur, $P \downarrow \Rightarrow$ fiyatlar daha düşeceği beklentisi, özel kesim yatırım, tüketimde c 'yi azaltmıştır. Keynes buna kesin devlet müdahalesi ve uyarı önermiştir.
- ② Ekonomiyi likidite tuzagında kurtarma
- ③ etkin politikayı seçme
- ④ ekonomik büyümeyi sağlama.

Ekonomiye yeterince para aktarılırsa, girişimler gelecekte ilgili olumlu beklentilerle bulur, et. yatırımları C ve $I \uparrow$, Garip ve hırsızlar, merkizizmasi ile $Y \uparrow$.

① 1929 Krizi

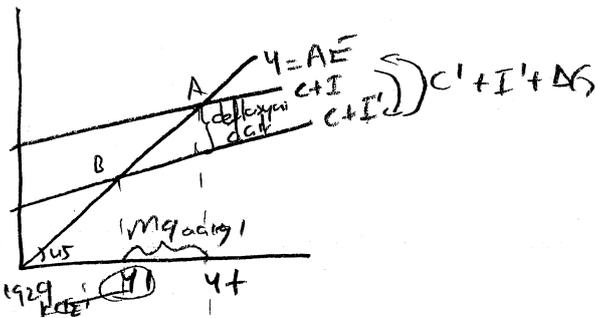
özel kesim horcama yeterliliğini, kamu horcamaları arttırmak suretiyle ikame etmesini savunmuştur,

$$AE = C \downarrow + I \downarrow + G \uparrow$$

özel kesim horcamaları azalması $\nearrow$ kamu horcamalarını arttırarak telafi edilmiştir.

1929 krizi çıkış yolları

toplam horcama-toplam gelir ve tasarruf-yatırım dengesi

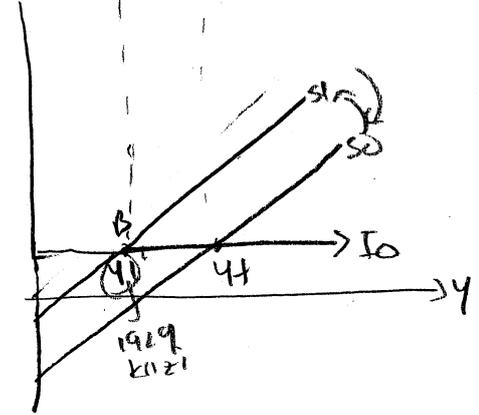

$$Y = C + S \quad C \uparrow \rightarrow S \downarrow, \quad C \downarrow \rightarrow S \uparrow$$

1929 da etkililikle tuzagında olduğu varsayılabildiği için para politikası etkisizdi, faizletici makyö pdi uygulamıştı. Ama; ek. para miktarı arttıp, et. yatırımları olsun, getirirse kuyu kazı, kapat aç...

krizin nedenleri

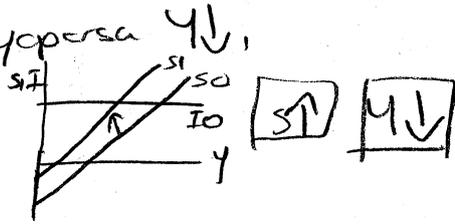
- klasikler; reel ücretlerin yüksek olması,
- keynes; efektif talep yeterliliği,
- Maoforistler; para arzının yeterince ve zamanında arttırılmamasıdır,
- Yeni klasikler beklentilerin olumsuz etkilermesidir.

2. Tasarruf Parçakısu.

Toplamı tamamı tasarruf yaparsa $Y \downarrow$,

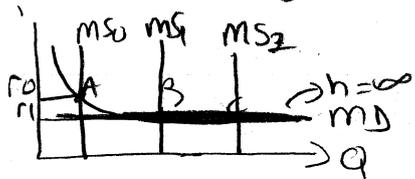
$Y \uparrow \rightarrow S \uparrow \rightarrow C \downarrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Y \downarrow$

3. Likidite Tuzağı

$M_s \uparrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Y \uparrow$

crat içinde düşebileceği bir sınır vardır. Likidite tuzağında $M_s \uparrow \rightarrow I \downarrow$. Bu durumda para talebinin faiz esnekliği sasıdır. Faiz oranı asgari seviyedeysen, getirisi düşük, fiyatı yüksektir.

Değişkenlerarası ilişki

M_D, M_s, A_d, T_D = tahvil tabii, T_p = tahvil fiyatı, $r/i, v, Y, I$

1. Para Piyasasında etkileri

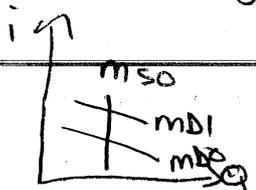
- para arzı arttığında faizin düşmesi ($M_s \uparrow \rightarrow i \downarrow$) → likidite tuzağı horizon

$M_s \uparrow \rightarrow T_D \uparrow, T_p \uparrow$
 $\rightarrow M_D \downarrow, v \uparrow$
 $(\frac{M}{P}) \uparrow, r \downarrow$

- para arzı azaldığında da tam tersi durum geçerlidir -

- para talebinin artması;
 $M_D \uparrow$ M_D yukarı kayar ve $i \uparrow$.

$M_D \uparrow \rightarrow T_D \downarrow, T_p \downarrow$
 $\rightarrow v \downarrow, (\frac{M}{P}) \downarrow \rightarrow i \uparrow$

$\uparrow M_D$ ile $v \downarrow$ X
 $\uparrow M_s$ ile $v \uparrow$ ✓

- Para talebinin azalması durumu tam tersidir,

- faizin yüksek olduğu durum
 $(i \uparrow) \rightarrow T_D \uparrow, T_p \uparrow$
 $\rightarrow M_D \downarrow, v \uparrow, (\frac{M}{P}) \uparrow \rightarrow i \downarrow$

$(T_p \times i \downarrow)$
 $(T_p \times i \uparrow)$

2. Para Piyasasındaki Değişmelerin Md Piyasasına Etkisi

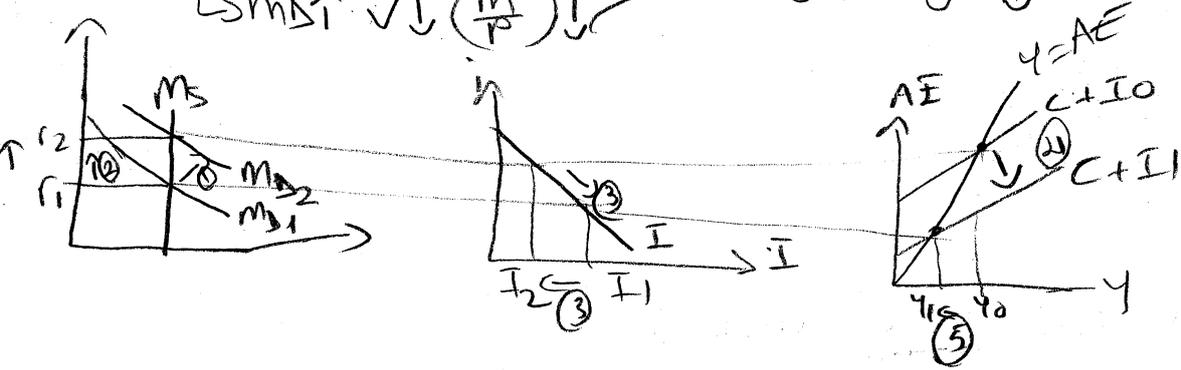
- $M_s \uparrow \rightarrow i \downarrow, I \uparrow, AE \uparrow, Y \uparrow$

$M_s \uparrow \rightarrow TD \uparrow, TP \uparrow$
 $\rightarrow MD \downarrow, VT \uparrow, \left(\frac{M}{P}\right) \uparrow \rightarrow i \downarrow, I \uparrow, AE \uparrow, Y \uparrow$

- Gelir düzeyinin artması

$f(y) = M_D^+$, $f(y) = i^- \Rightarrow y \uparrow, M_D \uparrow, \text{Borçlar} \uparrow \Rightarrow M_d \text{ yukarı kayar,}$

$y \uparrow \rightarrow TD \downarrow, TP \downarrow$
 $\rightarrow MD \uparrow, VT \downarrow, \left(\frac{M}{P}\right) \downarrow \rightarrow i \uparrow, I \downarrow, AE \downarrow, Y \downarrow$

Tahvil Talebi (ödene verilebilir faiz oranı), servet ve gelir düzeyi, fiyat ve faiz beklentileri, vergi politikaları vb. bağlıdır. TD bulunurlar tasarruflar sahipleridir. $TD \downarrow \rightarrow$ borca vermek isteyenler azaldı demektir,

$\uparrow i \rightarrow$ borca vermek isteyenler için getiri arttığı için TD artar,

$\downarrow i \rightarrow$ borca vermek isteyenler için getiri azaldı, TD azaldı

Tahvil Oranı Yatırım karlılığındaki değişimler, faizler, fiyatlar, kamu harcamasındaki değişimler, özfinansma kaynaklarında değişimler tahvil oranı etkiler,

$\rightarrow$ Tahvil oranının artması demek borca almak isteyenlerin artması demektir, Yani ödene verilebilir faiz talebi (tahvil oranı) artmıştır,

$\rightarrow$ tahvil oranının azalması demek borca almak isteyenlerin azaldığı için tahvil ödene verilebilir faiz talebinin azaldığı anlamına gelir,

$\checkmark i \uparrow \rightarrow$ borca almak isteyenler için maliyet arttığı için tahvil oranı azaldı
 $i \downarrow \rightarrow$ borca almak isteyenler için maliyet azaldığı için tahvil oranı arttı

$\checkmark$ faiz oranının yüksek olduğunu

$i \uparrow \rightarrow TD \uparrow \rightarrow TP \uparrow \rightarrow i \downarrow$

$i \uparrow \rightarrow TS \downarrow \rightarrow TP \uparrow \rightarrow i \downarrow$

& Tahvil talep fazlası faiz oranlarını düşürür.

$\boxed{TD > TS} \rightarrow i \downarrow$

$\checkmark$ faiz oranının düşük olduğunu

$i \downarrow \rightarrow TD \downarrow \rightarrow TP \downarrow \rightarrow i \uparrow$

$i \downarrow \rightarrow TS \uparrow \rightarrow TP \downarrow \rightarrow i \uparrow$

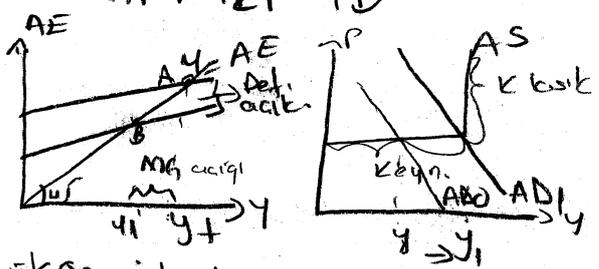
& Tahvil piyasasında tahvil arz fazlası, faiz oranını artırır

$\boxed{TS > TD} \rightarrow i \uparrow$

4. Talep Yeterlilik Olmaması
1929 → efektif talep yetersizliği yaşandı.

Deflasyonist Politik

$G \uparrow, T \uparrow, TL \downarrow$

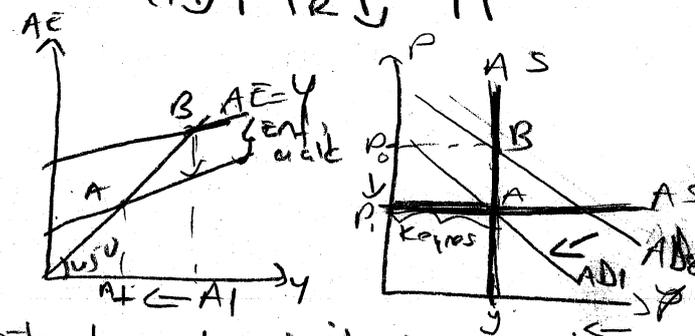

Ekonomik dege, tam istihdam gelir seviyesinde kurulmuştur.

$P, Y \uparrow$

Enflasyonist Politik

$G \downarrow, T \downarrow, T \uparrow$

Ek. dege tam istihdam gelir seviyesinde kurulmuştur.

$P \downarrow, Y$

5. Üretim ve İstihdamın Temel Belirleyicisi

Toplam Talep

$AD \uparrow \rightarrow Y \uparrow$
 $AD \downarrow \rightarrow Y \downarrow$

Marketaristler bu durumu tartışır. Çünkü, çözümlere göre AD'yi belirleyen M_3 dir, AD, üretim, istihdam ve fiyatlar genel düzeyi M_3 tarafından belirlenir.

6. Ekonomik İstikrarsızlığın Nedeni

Keynes Toplam talepteki dalgalanmayı, ekonomide istikrarsızlığın nedeni olarak AD yetersiz kalırsa işsizlik, aşırı talep düşse enflasyon olduğunu belirtir.

✓ Pransızlara göre ekonomik istikrarsızlığın nedeni, M_3 deki dalgalanmadır. $M_3 >$ büyüme oranı = enflasyon, $M_3 <$ büyüme oranı = deflasyondur.

✓ Yeni Klasiklere göre, ekonomik istikrarsızlığın sebebi, aktivist politikadır. ~~böylece aktivist politika fiyat istikrarsızlığın nedeni, gereklessen işsizlik ve gereklessen aktif dege seviyesinde sarmaz.~~
Sürpriz bir aktivist politika kısa dönemde fiyat istikrarını bozarak gereklessen hasılları ve işsizliğin dege seviyesinde sarmasına neden olur. Uzun dönemde geri dönerken, fiyat istikrarı da bozulur.
"Yeni en iyi politika politikasızlıktır."

✓ Real Karakter Teorisine göre ekonomik istikrarsızlığın nedeni teknolojik sarklardır. :)

7. Genel Teori ve Keynes

Keynes → 1936 → istihdamın, Paranın, Fahiş Genel Teorisi → efektif istihdamın nedenleri, hükümetlerin yapması gerekenleri anlattı.

8. Kısa dönemli bir analizdir

Keynes'e göre uzun dönemde herkes çalışır

9. Gırcpa Analizi

Gırcpa mekanizması, eksik istihdam seviyesinde etkilidir. Tam istihdamda seviyesinde gırcpa, fiyatlar genel düzeyini arttıracaktır,

10. Eksik İstihdam Dengesi

Keynes'e göre, ek, tam istihdam seviyesinde olmadı, mutlu bir raslantı sonucu olabilir. Tam istihdam özel bir durumdur. Tam istihdamda sorun olduğunda, işsizlik azaltıp ücret ve fiyatlar artarsa, ücret ve fiyatlar esnek olmadığı için ek, tam ist. dengeye ulaşamaz,

Keynes'e göre, eksik istihdamda denge durumu. Keynes, tam istihdam düzeyine / Klasik Teoriye $\Rightarrow$ Özel Teori, Ekstrem istihdam düzeyi - ni kapsayan kendi teorisine Genel Teori adını vermiştir.

11. Ücretler ve Fiyatlar rijittir

Ücretler aşağıya doğru rijittir. Çünkü düşüşü engelleyen sentetik, asgari ücret yasaları vb kurumsal düzenlemeler mevcuttur. Ücret ve fiyatlar yukarıya doğru esnekler.

12. Emek Arzı ve Emek Talebi

* Keynes'e göre, emek arzı nominal ücretin artan emek talebi reel ücretin azalan } farksıyandır.

✓ $L_s \Rightarrow f(w)^+$, Çünkü, ücret (w) arttıkça işaher emek arzını artırır, ücret azaldıkça işaher emek arzını azaltır. Sebebi, para alırken/yatırırken
 $w \uparrow L_s \uparrow$, $w \downarrow L_s \downarrow$

✓ $L_d = f(\frac{\bar{w}}{P_d})^-$, Çünkü, reel ücret arttıkça $(\frac{\bar{w}}{P_d}) \uparrow \rightarrow$ işveren daha az işaher çalıştırmak ister.

$(\frac{\bar{w}}{P_d}) \uparrow \Rightarrow L_d \downarrow$, $(\frac{\bar{w}}{P_d}) \downarrow \Rightarrow L_d \uparrow$

✓ Klasikler, emek arzı reel ücretin artan, emek talebi reel ücretin azalan farksıyandır.

✓ Mankelristler, emek arzı beklenen reel ücretin artan, emek talebi reel ücretin azalan faksıyandır.

13. Tasarruf $\Rightarrow S \uparrow \iff I \uparrow$

✓ Klasikler, tasarruf faizini artan faksıyandır. $f(s) = (i)^+$

✓ Keynesyerler, tasarruf harcanabilir gelirin artan faksıyandır.

$y_d \uparrow S \uparrow$, $y_d \downarrow S \downarrow$.

14. Tüketim

✓ Keynes; tüketim, Y_d nin etkin fonksiyonudur. $Y_d \uparrow \Rightarrow C \uparrow$, $Y_d \downarrow \Rightarrow C \downarrow$,
 Y_d nin tasarrufla gitmeyen kısmı tüketime gider, $Y_d = C + S$ dir.

✓ Klasikler; $(i) \rightarrow i \uparrow, I \downarrow, S \uparrow, C \downarrow$.

$\rightarrow i \downarrow, I \uparrow, S \downarrow, C \uparrow$.

✓ Monetaristler; tüketim, sürekli gelirin etkin fonksiyonudur,
sürekli gelir arttıkça, tüketim artar.

Tüketim Teorileri

Mutlak Gelir Hipotezi	Keynes
Wispi Gelir Hipotezi	J. Duesenberry
Yaşamboyu Gelir H.	Ando, Brumberg, Modigliani
Sürekli Gelir Hipotezi	M. Friedman
Tüketimi Sürükleyen H.	A. Smithis

15. Yatırım

✓ Keynes; yatırım beklentilerin bir fonksiyonudur, yani; sermayenin marjinal
etkinliğine ve faize bağlıdır.

$sme > i \Rightarrow$ yatırım kararı olur.

$sme < i \Rightarrow$ yatırım yapmaz, parayı faize yatırır.

$sme = i \Rightarrow$ yatırım yapma konusunda tereddüt olur.

$\Rightarrow sme \uparrow$ yatırım sağa kayar,
 $sme \uparrow$ yatırım sola kayar.

✓ Klasik; yatırım faize bağlıdır. $i \downarrow \Rightarrow I \uparrow$, $i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$.

16. Faiz

✓ Klasiklere göre faiz, tüketimden vazgeçmenin bedelidir, faiz $I = S$ 'e
belirler, mal piyasası dengesinde faiz belirler.

✓ Keynes; faiz hibiditeden vazgeçmenin bedelidir. faiz, para arzı ve
para talebinin ortaklığı para piyasasında dengeye getirir. Para
arzı dışsal olarak belirlendiği için $L = M^s$ dir.

✓ Post Keynesyenlere göre; para arzı içseldir.

✓ Monetaristler; para arzı dışsaldır.

✓ Reel Karanlık; para arzı içseldir.

✓ Klasiklere göre M^s ve $M^d \Rightarrow$ paranın satın alma gücünü gösterir.

17. Yatırımın Faiz Esnekliği

- ✓ Klasiklere göre yatırımın faiz esnekliği yüksektir.
- ✓ Keynes; Yatırımın faiz esnekliği düşüktür, Faiz arttığında değişmeye yatırımın tepkisi düşük olacaktır.

18. Paranın Dolasım Hızı

- ✓ İstikrarsızdır. $M_s \uparrow \downarrow M_D \uparrow \downarrow V \downarrow \uparrow$ } istikrarsız.
- $M_s \downarrow \uparrow M_D \downarrow \uparrow V \uparrow \downarrow$ }

- ✓ Klasikler; paranın dolasım hızı kısa dönemde sabittir.
- ✓ Monetaristler; istikrarlı ve öngörülebilir.

19. Para Talebi

✓ Klasikler; para yalnızca işlem amaçlıdır.

✓ Keynesyen; işlem ihtiyacı, spekülasyon } amaçlıdır.

- işlem amaçlı para talebi; gelire ve fiyat ile doğru orantılıdır.
  - ihtiyat amaçlı para talebi; gelire doğru orantılıdır.
  - spekülasyon amaçlı para talebi; faiz ile ters orantılıdır, $i \uparrow \rightarrow$ parayı elde tutmanın getiri maliyeti artar, M_s spekülasyona azalır.
- Faiz arttı ve tahvilin fiyatı arttırsa ters yönlü bir ilişki vardır.

$i \uparrow \rightarrow TP \downarrow, MD \downarrow, TD \uparrow$, $i \downarrow, TP \uparrow, MD \uparrow, TD \downarrow$

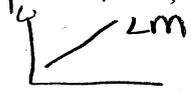
✓ Keynes'te para talebi sıfır opsiyonludur, Servet $<$ para spekülasyonu.

Tahvilin fiyatı ve faizin normal olarak algılandığı bir miktarda vardır. Piyasada oluşan faizler, normal olarak algılanan faiz düzeyinin altına düşerse, tahvilin fiyatı normal düzeyinin üstüne çıkmaktadır. Tahvil pahalı olduğu için tahvil talebi azalmakta, para talebi artmaktadır. Faiz normal olarak kabul edilen seviyesinin altına düşmesi ile birlikte beklenen faiz normal seviyeye döneceğini, yani tahvil fiyatını düşeceğini görende oluşmaktadır $i \downarrow TP \uparrow TD \downarrow MD \uparrow$

✓ Monetaristlere göre para talebi, sürekli gelire + beklenti servet + beklenti enflasyon oranına bağlıdır.

20. Para Talebinin Faiz Esnekliği

✓ Klasiklere göre; para talebi faiz karşı duyarlı değildir, sıfırdır.

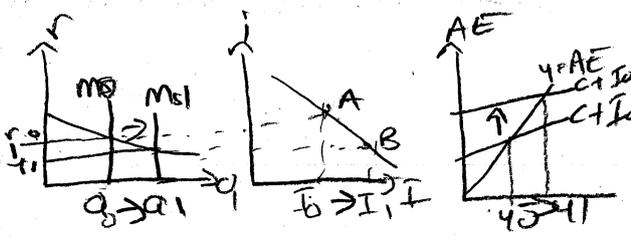
✓ Keynesyen; para talebinin faiz esnekliği yüksektir. LM nispeten yatıktır. Para talebinin faiz esnekliği sonsuzdur (likidite tuzağı), LM yatay olursa parabolidir. $E_{LM} \rightarrow$ Para politikası tam otisizdir.

Para talebinin faiz esnekliği arttıkça, para oranı artısları karşısında faiz oranında meydana gelen düşme yüksektir. Faiz oranındaki düşme az olursa, yatırımların faizden etkilenmediği anlamına gelmektedir.
 Likidite durumunda para talebinin faiz esnekliği sıfırdır. Para oranı ne kadar artarsa artsin, idüşmez. Bu sebeplerle artan para miktarı spekülasyon güdüsüyle artmaya gider.

Parasızlık, para men finansal aktiviteler, hem de reel aktiflerin ikamesi olan para talebinin faiz esnekliği düşüktür.

21. Paranın Yasız Olmaması: Paranın Yalılık
 Para spekülasyon sistemi

$MS \uparrow \Rightarrow TD \uparrow \Rightarrow TP \uparrow \Rightarrow i \downarrow \Rightarrow I \uparrow \Rightarrow Y \uparrow$
 Para miktarında meydana gelen değişim, reel değişimleri etkilemiş, para yasız değildir.

Keynes'e göre para politikası niye etkisiz?
 1. Likidite tercihi düşüyor
 2. Yatırımların beklentilerin fark olması
 3. Yatırımların faiz esnekliğinin düşük olması

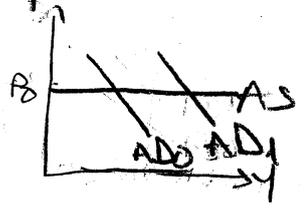
22. Likidite tercihi

$sme > r$ olursa, girişimlerin sermaye ihtiyacı artar. Faiz oranları artar, $sme = r$ olur.
 $sme > r \Rightarrow I \uparrow \Rightarrow$ sermaye ihtiyacı $\uparrow \Rightarrow r \uparrow \Rightarrow sme = r$ olur.

$sme < r$ olursa, girişimci yatırım yapmak yerine faizi tercih ederler. Yatırım amaçlı sermaye talebi azalır. Mevduat arttığı, kredi talebi azaldığı için, faiz oranları azalır, $sme = r$ olur.

$sme < r \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow$ sermaye ihtiyacı $\downarrow \Rightarrow r \downarrow \Rightarrow sme = r$

22 Sayı Yasasının reddi

$AD \uparrow, AE \uparrow$ toplam arz artar, $\bar{P}$ kalır, her talep kendi oranını yaratır.

$Y = C + S$ (milli gelir = tüketim + tasarruf)
 $AE = C + I$ (toplam harcama = tüketim + yatırım)
 $AE = Y \Rightarrow C + S = C + I \Rightarrow S = I$ olur

s) I durumunda her arz kendi talebini doğrular.

✓ Klasikler ise; $S \uparrow, i \downarrow, I \uparrow$ tasarruflar büyümeye kaynaklık eder.

✓ Keynes; $S \uparrow, I \downarrow, Y \downarrow$ tasarruflarda meydana gelen artış, milli gelirden azaltıcı bir etki yaratır.

Marginal Tüketim eğilimi (MPC) milli gelirden değişim ne kadarlık kısmı tüketime gitti.

Tasarruflar paradoksu; tasarrufların mutlaka yatırıma dönüşeceğinin garantisizliği. $Y \uparrow, C \uparrow$ ve $Y \downarrow$.

spekülatif gücüyle para talebi; tüketim ve yatırıma gitmeye atıl para, spekülatif gücüyle talep edecek ve ek idare edilecektir.

24. Tasarruflar - Yatırım Eşitliği:

✓ Klasikler; $S=I \rightarrow S \uparrow (S > I) \downarrow I \uparrow$
 $\rightarrow S \downarrow (S < I) \uparrow I \downarrow$ } $S=I$ olur.

✓ Keynes; $S=I \rightarrow S \uparrow (S > I) \downarrow AE \downarrow Y \downarrow S \downarrow$
 $\rightarrow S \downarrow (S < I) \uparrow AE \uparrow Y \uparrow S \uparrow$ } $S=I$ olur.

$S > I$ olursa; milli gelir azalır, tasarruflar azalır.

↑ Tasarruflar yatırıma dönüşmeden de ekonomik denge meydana gelebilir. Bu denge eksik istihdam dengesidir. Büyümenin motoru; harcamalardır. Klasiklerde saving.

25. Büyümenin Motoru; Harcamalar

✓ Klasikler; büyümenin motoru tasarruflardır.

$S \uparrow \downarrow I \uparrow Y \uparrow$, $S \downarrow \uparrow I \downarrow Y \downarrow$

✓ Keynes; büyümenin motoru harcamalardır.

$S \uparrow \downarrow I \downarrow Y \downarrow$, $S \downarrow \uparrow I \uparrow Y \uparrow$ } $Y = C + I$
AE ↓   AE ↑

26. Harcama denkleminin kabulü

$AE = C + I + G + (X - M)$

27. Mübadele denkleminin reddi

Mübadele denklemini kabul etmezler = $Im \cdot V = P \cdot T$ → reddederler.

Keynes mübadele denkleminde üretken miktar terisini de reddetmiştir. Çünkü;

✓ V-Klasikler dediği gibi kısaca denende sabit değil - İSTİKRARSİZDİR;

$M_s \uparrow \downarrow M_D \uparrow \downarrow$ } istikrarsızdır
 $M_s \downarrow \uparrow M_D \downarrow \uparrow$ }

✓ T - Klasiklerde sabittir, çünkü ekonomi denge dedir, Keynesde ekonomi eksik istihdam düzeyinde denge dedir.

✓ Klasiklere göre; $M_s \uparrow \rightarrow P \uparrow$ neden olacaktır. Keynes'e göre; eksik istihdam seviyesinde; $AD \uparrow P, Y \uparrow$

Aycaçlar genel düzeyi değişmez.

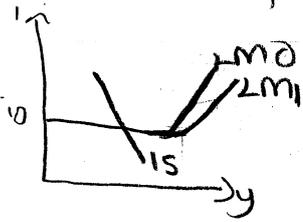
28. Keynes Etkisi

$P \downarrow \rightarrow \left(\frac{M}{P}\right) \uparrow \rightarrow \text{LM sağa kayar} \rightarrow r \downarrow \rightarrow I \uparrow \rightarrow Y \uparrow$

$P \uparrow \rightarrow \left(\frac{M}{P}\right) \downarrow \rightarrow \text{LM sola kayar} \rightarrow r \uparrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Y \downarrow$

✓ Yatırımların faiz esnekliği düşüktür } Keynes'e göre yukarıda istenen
 likidite tuzağı söz konusudur } süreci iki durum engeller.

likidite tuzağı durumunda bu durum ortaya çıkmaz, çünkü

→ para talebinin faiz esnekliği sıfırdır.

$P \downarrow \rightarrow$ reel para arzı artar, $LM_0 \rightarrow LM_1$ e doğru kayar
 denge faiz oranında ve hasıla düzeyinde değişme
 yaşanmaz.

Keynes Etkisi → reel para arzı

Pigou Etkisi → reel servet

$P \downarrow \left(\frac{M}{P}\right) \uparrow \rightarrow \text{LM sağa kayar} \rightarrow r \downarrow \rightarrow I \uparrow \rightarrow Y \uparrow$

$P \downarrow \left(\frac{w}{P}\right) \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow IS \text{ sağa kayar} \rightarrow Y \uparrow$

$P \uparrow \left(\frac{M}{P}\right) \downarrow \rightarrow \text{LM sola kayar} \rightarrow r \uparrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Y \downarrow$

$P \uparrow \left(\frac{w}{P}\right) \downarrow \rightarrow C \downarrow \rightarrow IS \text{ sola kayar} \rightarrow Y \downarrow$

reel para arzı

reel servet

29. Para Politikasının Etkinliği

a) İlk Keynesyenlere göre para politikası etkisizdir, çünkü;

✓ Yatırımların faizden değil, gelirden fonksiyondadır.

✓ Yatırımların faiz esnekliği düşüktür, $M_s \uparrow \rightarrow$ ancak I in i ye duyarlılığı düşüktür.

✓ Likidite tuzağı; M_s arttırarak i nin sürekli düşmesi mümkün değildir. Et. likidite tuzağı durumunda $M_s \uparrow \rightarrow$ spekülasyonla güdüyle atıl nakitlere kayacaktır.

Para politikası etkisizdir, I ve Y .

İl. faiz oranı asgari düzeydir, Bu noktada para M_s artarsa faiz oranları düşmez, I ve Y değişmez.

b) Ancak Keynesyenlere göre para politikası da etkilidir. Ancak m. diye politikası daha etkilidir. M_g etkisi daha az ve doğrudur. S ve d def. halinde para + m. diye pol. bir arada kullanılmalıdır. Def. aşıkta, genişletici para pol. + bütçe açığı birlikte kullanılmalıdır. $\Delta M \uparrow$ ve ö. ha verilebilir faizler piyasaya girer, faizler parasal sisteme yolu ile indirilir, $G \uparrow \rightarrow T \downarrow$ ile gerçekleştirilir.

Enflasyaist bir auktar/dergahlci para pol + bütce fazlası pol- (18) politikası birlikte uygulanmalıdır. Parasal daralma ya sınırlı, Dergahlci maliye pol. ile $G \downarrow < T \uparrow$ ile gerçekleştirir.

Keynes ve neokeynes neden farklı?

- ✓ Keynes II. D. Sı sırasında dergahlci öngörmede, refah süreci dnyada yasandı, $M \uparrow$ ancak S/M oranı sabit kaldı, Bu durumda, gelir arttırıcı zaman aşırı tasarruflar kaynakların dergahlci hipotezi ile gelismektedir, tasarruflar kaynakların dergahlci
- ✓ Marabristler, Keynes'i yerden yere vurdu.

30. Maliye Politikasının Etkinliği

a. Vergi Politikası

$C = f(Y_d)^+$

✓ Deflasyaist ekonomi

$T \downarrow Y_d \uparrow \rightarrow C = f(Y_d)^+ \uparrow \rightarrow I \uparrow \rightarrow Y \uparrow$

✓ Enflasyaist ekonomi

$T \uparrow Y_d \downarrow \rightarrow C = f(Y_d)^+ \downarrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Y \downarrow$

b. Kamu Harcaması Politikası

↳ Geciken mekanizması ile ek. istihbarsızlığı gidermek amacıyla kullanılır.

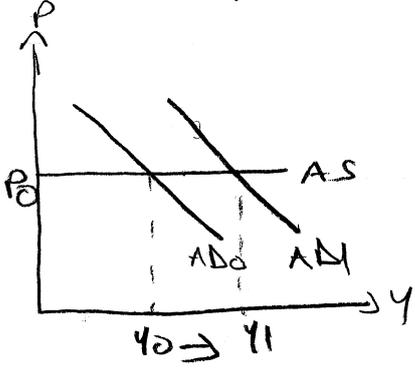
✓ Deflasyaist ekonomi

$\Delta G \uparrow \rightarrow C \uparrow \rightarrow I \uparrow \rightarrow AE \uparrow \rightarrow Y \uparrow$
 $\uparrow \Delta Y = k \times \Delta G \uparrow$

✓ Enflasyaist ekonomi

$\Delta G \downarrow \rightarrow C \downarrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow AE \downarrow \rightarrow Y \downarrow$
 $\downarrow \Delta Y = k \times \Delta G \downarrow$

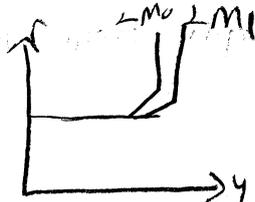
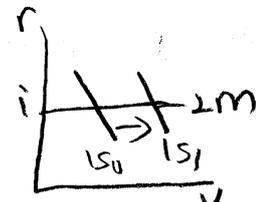
c. Keynesyen Toplam DZ Eğrisi ve Maliye Politikasının Etkinliği

- Keynesyen bölge,
- ✓ AS eğrisi yatay eksene paraleldir,
- ✓ AS eğrisinin esnekliği sınırsızdır,
- ✓ AS eğrisinin eğimi sıfırdır,
- ✓ Ekonomi etkisiz istihbarsız seviyelerde,
- ✓ Ücret ve fiyatlar rijittir,
- ✓ AD'yi genişletici politika, hasılayı arttırır,
- ✓ Geciken mekanizması tam etkin çalışır,
- ✓ AD'yi kısaltıcı politika, P'yi değiştirmez,
- ✓ AD'yi arttırıcı genişletici politikası en iyi yol ama dayatılmamalıdır, mümkün değil,
- ✓ Bütçe müdahalesi etkinidir.

d) LM Eğrisi Keynesyen Bölge, Para ve Maliye Politikası Etkinliği

- ✓ LM eğrisi yatay eksene paraleldir,
- ✓ LM eğrisinin esnekliği sınırsız, eğimi sıfırdır,
- ↳ Para talebinin, spekülasyon para talebinin fluz esni. sınırsızdır, Likidite tuzağı söz konusudur,
- ✓ Faiz oranları aşırı seviyesine obliğin tahvil fiyatları düşer,
- ✓ Genişletici maliye politikası, hasılayı arttırır, T kalır,
- ✓ Dışlama etkisi sıfırdır, Likidite tuzağında, ulusal para politikası tam etkin değildir, dış için yatırımların faiz esni. 0'dır,
- ✓ Parasal genişleme, dergi faiz ve hasıla düzeyini etkiler, Para politikası tam etkin değildir,

Genişletici maliye P, Genişletici Para P

5.31. Mdiye Politikasının Reel; Monetristler Sebepleri

① Tüketimin sürekli fallan faksiyau olması vergi poli. dayalı mdiye poli. etkin değılir. Sürekli gelir $\uparrow Y_p$, geçmiş dönem gelir, cari dönem geliriye gelecek ekle edilmesi umutla normal geliren ortalamasında olmaktadır. Cari dönem Y_d , sürekli gelir üzerinde etkisiz düzeydedir, vergi aadıdı, cari dönem $Y_d \rightarrow Y_p$ 'yi etkilemediği için otis tüketimi etkilemez.

② Monetrist Dislama Etkisi

Kamu harcaması artışı $\Delta G \uparrow$ $\rightarrow$ vergi artışı ile finanse edilirse $\bullet \Delta T \uparrow$ kadar özel kesim harcaması azdır, harcama imkanı azdır, $I \downarrow$, yani $\Delta G \uparrow$ kadar özel kesim yatırımları dıslanmış olur.

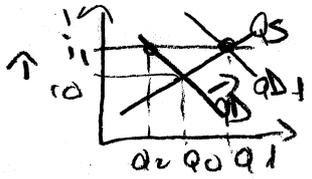
$\rightarrow$ Parasiz artışı ile finanse edilirse $\bullet$ $M_s \uparrow$, $P \uparrow$

$\rightarrow$ Borçlanma ile finanse edilirse $\bullet$ borç talebi artar, $i \uparrow$, özel kesim adına borç talebi azdır, $I \downarrow$

$\bullet \Delta G \uparrow$ kadar, özel kesim yatırımları dıslanmış olur.

Kısaca; Monetristlere göre, kamu harcamalarının ne ile finanse edileceği önemlidir.

$\rightarrow$ Borçlanma ile, devlet halka tahvil satacağıdır, özel sektör ve devlet tahvilleri retabete girer, ödünce verilebilir fon talebi artar, $i \uparrow$, $I \downarrow$, $C \downarrow$, kamu harcı genişletici etkisi ile özel kesim daralır, etkisi altıncıdır. Buna crowding out / dislama etkisi adı verilir, borçlanma ile yapılan maliye poli. etkisizdir.

$\Rightarrow$ Keynesyenler Monetristlerin bu iddiasına karşı ne demektir? Dislama etkisi kısmi olarak ortaya çıkacaktır $\Delta G \uparrow$, $i \uparrow$, $I \downarrow$, $C \downarrow$

Bu durum kısa dönemde ortaya çıkacaktır.

5.32. Keynesyen Parasal Aktörün Makulaması

✓ MS. daki değişimin, talep, hasıla ve fiyatlar genel düzeyinde meydana getirdiği etki aktörün mekanizmasıdır.

$\Rightarrow M_s \uparrow$, ödünce verilebilir fon miktarı artar, $M_s \uparrow$ ile $I \uparrow$ $Y \uparrow$, $AD \uparrow$, hasıla, faizlerin düşüp, yatırımların artması ile dolaylı bir biçimde etkilenmiştir. Yatırımların faiz esnetliği düşük olduğu için etki, yani para politikasının etkisi düşük olacaktır.

✓ Monetrist parasal aktörün makulaması ise doğrudan aktörün savunmaktadır. $M_s \uparrow$, bireylerin ellerinde tuttuğu para reel ve finansal aktiflere harcaacağı için ekonomik faaliyetleri doğrudan etkileyecektir.

Keynes $\Rightarrow$ para $\rightarrow$ tahvil $\rightarrow$ para
 Parasal aktör $\Rightarrow$ para $\rightarrow$ reel aktifler $\rightarrow$ finansal aktifler.

$M_s \uparrow$ $AD \uparrow$ $Y \uparrow$ $M_s \uparrow$ toplam talep düzeyinde etkilemektedir.

33. Bütçe Açıkları

✓ Bütçe politikası bir maliye aracı olarak kullanılabilir, enflasyonun, bütçe fazlası ve, deflasyonist dönemde bütçe açığı ver.
 Keynes'e göre, bütçe açıklarının etkilerinden olumsuz etkisi tam istihdam düzeyinde olacaktır. Tam ist. sırasında taleple meydana gelebilecek bir artış, $P \uparrow$ olur, talep artmaz, Keynes, tam istihdamda sadece bütçe açıkları politikasını uygulamıştır.

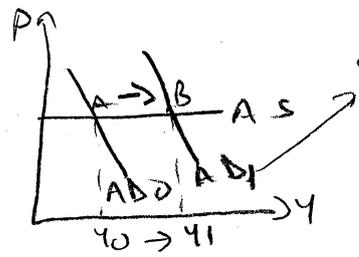
34. Borçlanma

✓ Klasikler, borçlanma politikası olarak ve geçici bir finansman aracı olarak görürler.

✓ Keynes, devletin borçlanma yoluyla elde ettiği fonların faydasız işlerde harcanması durumunda bile toplumu zenginleştirmediğini ileri sürmüştür. (Kasıl aç kapa!). 1929 Buhranı özel kesimin harcama yetersizliğinde, kuyruklaştırmıştır. Ona göre devlet, harcamayı paraları borçlanma, ve paraları harcama görevi almıştır.

35. Enflasyon; Tam istihdamda, sürekli bir ölçü

Enfl. pek ilgilenmemiş, enfl. tam istihdamda sürekli bir olay olarak kabul etmiştir.

devlet toplam talebi arttırıcı bir genişletici maliye poli. uygulamıştır

36. Philips Eğrisi

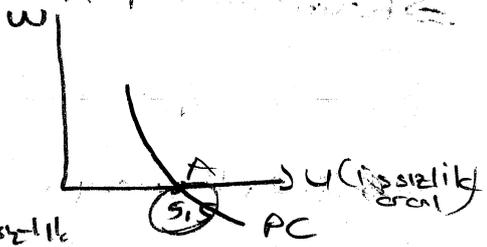
Samuelson - Solow $\Rightarrow$ (1950) $\Rightarrow$ Philips eğrisi $\Rightarrow$ enflasyon ile işsizlik ilişkisi

- Orijinal Philips Eğrisi

Philips, 1861-57 İngilteresinde nominal ücretlerin artış oranı ile işsizlik oranı arasındaki ters ilişkiyi 1958 yılında açıklamıştır.

Philips'e göre, nominal ücretler ile işsizlik oranında ters yönlü ilişki vardır. Doğrusal olmayan bir ilişki var.

orijinal Philips eğrisi

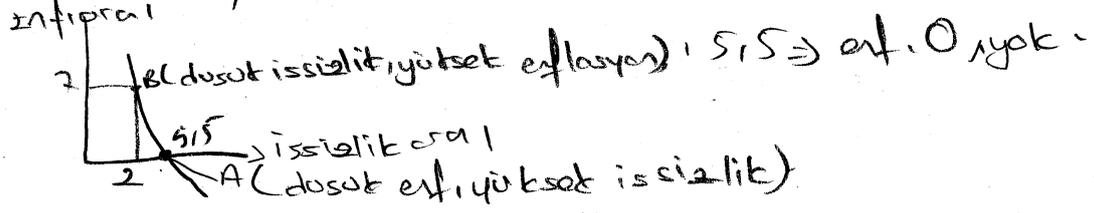

✓ işsizlik oranı friksyonel işsizlik seviyesinde
 ✓ işsizlik oranı düşerken, parasal ücretlerde meydana gelen artış oranı hızla işsizlik oranı arttıkça, parasal ücretlerdeki artış oranı daha yavaşlar.

- Modifiye edilmiş Philips Eğrisi; Keynesian Philips eğrisi

Paul Samuelson - Solow $\Rightarrow$ enflasyon oranı X işsizlik oranı.

$P \uparrow \Rightarrow u \downarrow$, $P \downarrow \Rightarrow u \uparrow$. istikrarlı bir deşis-tokus söz konusudur.

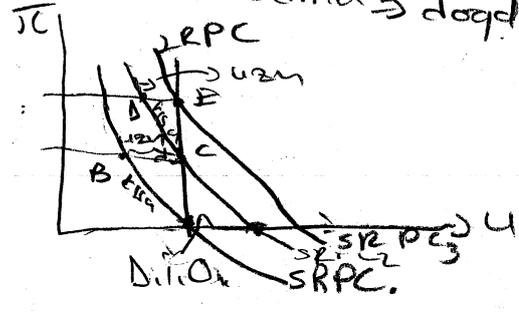

- Beklentilerle Gelistirilmis Philips Egrisi

↳ Adaptif beklentiler ⇒ monetarist Philips Egrisi

↳ Rasyonel beklentiler ⇒ Yeni Klasik Philips Egrisi

a. Adaptif beklentilerle gelistirilmis Philips Egrisi - Monetarist Philips Egrisi
 model kısa donemde gecerlidir, uzun donemde gecerli degildir. Beklentiler model dahil olmasiyla Philips egrisi kayar. Adaptif beklentiler, gecmis donem verilerinin kullanilarak cari doneme yonelik beklentiler olusturulmasidir. Friedman ⇒ dogal issizlik oranı.

A ⇒ beklentiler $erf =$ gercek erf_1 ve issizlik $D.I.O.$ politika yapilabilir, issizligi $D.I.O.$ altına düşürmek isterse, gercek $erf >$ beklenti erf_1 olur. Bunun için $M \uparrow$, $AD \uparrow$, bu durumda firmalar üretimi artırır, işçi ücretleri artar, işsizlik düşer ve piyasaya girer ve ifilli işsizlik $<$ $D.I.O.$ olur. Yeni denge B noktasıdır.

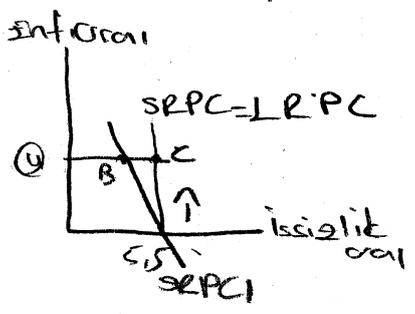
Uzun dönemde; dogal issizlik oranı da daha yuksek erf, ya da daha dusuk erf oranında tercih yapacaklardır

	Kısa Dönem	Uzun Dönem
enflasyon	Yüksek	Yüksek
issizlik	Dogal issizlik altında	Dogal issizlik üstünde

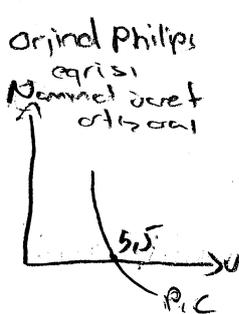
- ✓ Beklenen enflasyon oranı artarsa Philips egrisi sağa kayar.
- ✓ Beklenen enflasyon oranı azalrsa Philips egrisi sola kayar.

$P > P_e$	Firmalar üretimini artırır, istihdam artar, işsizlik azalır.	$u < u_n$
$P < P_e$	Firmalar üretimini azaltır, istihdam azalır, işsizlik artar.	$u > u_n$
$P = P_e$	Firmalar üretimini deęistirmeyiz, işsizlik deęismeyiz.	$u = u_n$

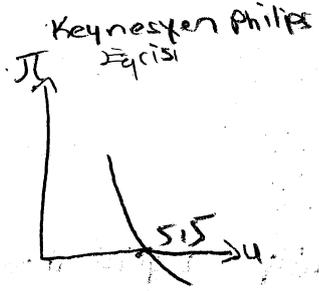
b. Rasyonel Beklentilerle Gelistirilmis Philips Egrisi - Yeni Klasik Philips Egrisi
 cari donem değisimleri göz ardı edilmekte, sadece gecmis doneme bakmak hatalıdır. Sadece olarak ya da sistematik olarak hata yapmazlar, yaptıkları hatayı düzeltir, gecmisteki ders alır. $M \uparrow$ zaman, ücret ve fiyatlara da dağuda yansır. Beklenmeyen bir artış oldu, kısa vadede B ardından A olacaktır.

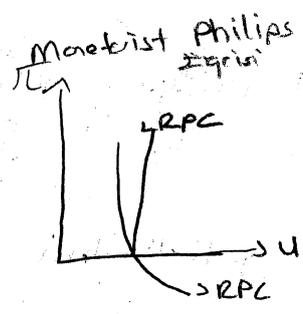
$M \uparrow$, $P \uparrow$, $(\frac{w}{P}) \downarrow$ (maliyetler azalmıştır, işveren ücretleri ve istihdamı arttırmayı tercih etmez.)
 Ancak, işveren π artacağını bilir, işveren ücretleri ve istihdamı arttırmadığı için u azalmaz, işsizlik $D.I.O.$ altına inmediği gibi, $P \uparrow$
 A da C noktasına geçer, Philip Egrisi çalması hem kısa dönemde hem uzun dönemde gecerli değildir.

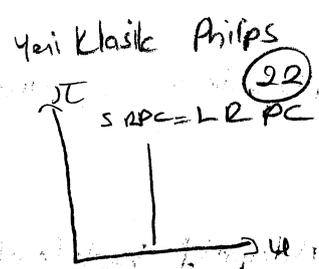
✓ Negatif eğimlidir.
 ✓ Nominal ücret artış oranı, işsizlik değişim hızına dayanır.
 ✓ Nominal ücret ↑, işsizlik azalır.
 ✓ Nominal ücret ↓, işsizlik artar.

✓ Negatif eğimlidir.
 ✓ Enfl. işsizlik değişim hızına dayanır.
 ✓ Enfl. artarsa u ↓, enfl. düşerse u ↑.

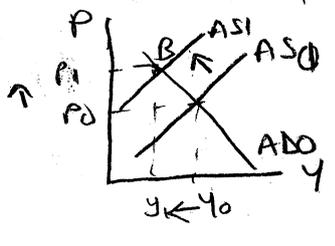
✓ Philips eğrisi kısa dönemde negatif eğimli, uzun dönemde diğdir.
 ✓ Enfl. ve işsizlik arasında kısa dönemde değişim hızı vardır, uzun dönemde yoktur.

✓ Philips eğrisi, hem kısa hem uzun dönemde diğdir.
 ✓ Enflasyonla birlikte kısa ve uzun dönemde değişim hızı yoktur.

	Kısa Dönem	Uzun Dönem	
Keynesyen Yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> • geçerlidir, • enfl. ile işsizlik arasında değişim hızı vardır, • Philips eğrisi negatif eğimlidir. 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Keynesyen analiz kısa dönemlidir. 	
Marxist Yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> • geçerlidir, negatif eğimlidir. • enfl. ile işsizlik arasında değişim hızı vardır. • Beklenen enfl. değişim hızıdır. • Adaptif beklentiler söz konusudur. • işsizlik doğal işsizlik oranından sapmıştır. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Geceersizdir. ✓ Enflasyonla işsizlik arasında değişim hızı yoktur. ✓ Philips eğrisi diğdir. ✓ Beklenen enfl. değişim hızıdır. ✓ Adaptif beklentiler söz konusudur. ✓ Doğal işsizlik oranı söz konusudur. 	
Yeni Klasik Yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> • Geceersizdir, eğri diğdir. • Enfl. ile işsizlik arasında değişim hızı yoktur. • rasyonel beklentiler söz konusudur. • Doğal işsizlik oranı söz konusudur. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Geceersizdir. ✓ Enfl. ile işsizlik arasında değişim hızı yoktur. ✓ Rasyonel beklentiler söz konusudur. ✓ Doğal işsizlik 	

37. Philips eğrisinin kökeni; Stagflasyon (işsizlik + enflasyon) birarada görüldü, ASL, u ↑ P ↑ (π ↑). y ↓.

Petrol fiyatları / girdi fiyatları arttı, AS sola kaydı-çaktı, Denge fiyat düzeyi yükseldi/enflasyon, gelir düzeyinde bir düşüş/işsizlik yaşandı, Gelir ↓ → artan ücretim azaldı, Keynes'e göre bun olması mümkün değildir, enfl. işsizlik ters orantılıydı.

6. OKUL MONETARİSTLER
Milton Friedman,

- ✓ 1960lı yıllara Keynesle tepti olarak ortaya çıktı.
- ✓ Milton Friedman; Kapitalizm ve özgürlük.
- ✓ Karl Brunner, Allan Meltzer, Allan Walters diğer önemli temsilcileridir.

1) Temel varsayımları

- ✓ Friedman; ekonomideki en önemli monetar faktör, dolayısıyla para miktarıdır.
- ✓ Enflasyon her zaman ve her yerde parasal bir olgudur. Enfl. sebebi $M \uparrow$ dir.
- ✓ Kamu harcamalarında $M \uparrow$, finansse edilirse enflasya ortaya çıkar, borçlanma yolu ile finansmanda distans etkisi ortaya çıkar.
- ✓ Para liks bir maddi, para talebinin gelir esnekliği birden büyüktür.
- ✓ Ed. istikrarlılığın temel nedeni yalız uygulanan para politikasıdır, aşumunu doğru uygulandıktan para politikasıdır.
- 1929 Buhranının sebebi M 'nin yekine ve zamanda artırılmamasıdır.
- 1973 krizinin sebebi $\rightarrow$ para arzının gereğinden fazla artırılmasıdır.
- 1973 krizinin (elenetso) keynesçiler ise; politika uygulamaları konusunda basarısızlığı ve yeterli kadar inçe ayır tutturulamamasına bağlanmaktadır, stag-flasya koş. Gelir politikasını önermektedir.
- ✓ para arzı düssel bir değişkendir.

2) Adaptif Beklentiler varsayımı (uyumlu / uyumlu)

Geçmiş dönem verilere dayanarak geleceğe yönelik beklenti oluşturulmaktadır. (Yeni klasikle sosyal beklentileri geliştirmiştir.)

3) Doğal İstihlak Oranı Hipotezi

Diğer Milton Friedman tarafından geliştirilmiştir.

$D = D_1 + D_2$ = Frikisyonel İstihlak + Yapısal İstihlak

Uzun dönemde istihlak; daimi altına düşermet ya da indrnet imtazıdır, ST genişletici bir para politikası ile kısa dönemde istihlak d. altına inebilir, ancak uzun dönemde d. altına geri dönecektir. İstihlak enflasya ile beraber artar, esit olduktan sonra et. bacağı durum dengesinde olur. İstihlak oranı, doğal istihlak oranı esittir. Monetaristler; stagflasyaı doğal istihlak oranı ile açıklamıştır.

4) Sürekli Gelir Hipotezi

✓ Milton Friedman = Sürekli Gelir Hipotezi

$C = f(C_p)$ $\rightarrow$ sürekli gelir. $Y = Y_p + Y_g$ $\rightarrow$ geçici gelir

$C = C_p + Y_p$ $\rightarrow$ sürekli gelir arttığında tüketimde oransal olarak artış olur. buna oransallık hipotezi adı verilir.

✓ Sürekli gelir = $\frac{\text{geçmiş} + \text{gelecek gelir}}{2}$ $\rightarrow$ ortalamasıdır.

✓ Geçmiş dönem gelirleri ağırlıklı ortalamaya içinde geriye doğru gittikçe azalmaktadır.

✓ Cari dönemde gelir artışı, sürekli mi yoksa geçici mi batılır. Gelir artışı sürekli ise uzun dönemde tüketim artmaktadır.

✓ Kısa dönemde gelir artışıyla sürekliliği kavuşturabiliyoruz, çünkü uzun dönemdeki değişimden farklı olmasında geliri açıklamaktadır. Kısa dönemdeki gelir artışının bir kısmı geciktirilmiş, uzun dönemde mpc sürekliliğe bağlı olarak belirlediği için kısa dönemdeki mpc'den büyüktür.

5. Paranın Dolaşım Hızı

✓ Klasikler; sabit

✓ Keynes; istikrarlı

✓ Parasal büyüme; istikrarlı ve engellenebilir.

✓ Paranın dolaşım hızı, sürekli gelirin istikrarlı bir fonksiyonudur.

$$\begin{matrix} \uparrow i, \uparrow M, \uparrow i, \uparrow M \text{ da fazla, } \downarrow V \\ \downarrow i, \downarrow M, \downarrow i, \downarrow M \text{ da fazla, } \uparrow V \end{matrix}$$

→ sürekli gelir ↑ → paranın dolaşım hızı ↓, gelirde meydana gelen artış, para talebinde daha büyük bir artışa neden olmaktadır. Para talebi arttığında ise paranın dolaşım hızı azalmaktadır.

✓ Kısa dönemde v değişebilir, uzun dönemde sabit değerlidir. Para arzı kısa dönemde hem nominal hem de reel değerleri etkiler. Uzun dönemde ise v sabit olduğu için reel değerler üzerinde MS etkili değildir, yani sadece nominal değisken olan fiyatlar genel düzeyini etkiler.

6. Emek Arzı ve Emek Talebi

✓ Emek arzı, beklenen reel ücretin, emek talebi reel ücretin fonksiyonudur. İstihdam bilgisiyle sahip değildir. $L_s = (\frac{w}{p_e})^t$

✓ Keynes; emek arzı nominal ücretin artışı, emek talebi reel ücretin azalması fonksiyonudur.

✓ Klasiklere göre emek arzı reel ücretin artışı, emek talebi reel ücretin azalması fonksiyonudur.

7. Sabit Parasal Büyüme Kuralı

Para arzı, sabit bir orana göre arttırılmalıdır. Bu oran; reel büyüme oranıdır. $M_s >$ reel büyüme oranı ⇒ enflasyon, $M_s <$ reel büyüme oranı ⇒ deflasyon. Para miktarı, fiyatlar genel seviyesi, istihdam, ücretler ve milli gelir etkilenir.

8. Para Politikasının Etkinliği

$$\frac{\Delta M}{M} + \frac{\Delta V}{V} = \frac{\Delta P}{P} + \frac{\Delta Y}{Y} \Rightarrow M_s \uparrow \%x \quad P \uparrow \%x \quad \frac{\Delta M}{M} = \frac{\Delta Y}{Y} \Rightarrow \text{fiyat istikrarı korunur.}$$

$$\frac{\Delta M}{M} > \frac{\Delta Y}{Y} \Rightarrow \text{enflasyon} \quad \frac{\Delta M}{M} < \frac{\Delta Y}{Y} \Rightarrow \text{deflasyon}$$

9. Maliye Politikasının Etkin Olmaması

9.1. Vergi Politikası

marjinal istihdam göre, vergi indirimine dayalı maliye politikası etkin değildir. Sebabi, tüketim Keynes'de olduğu gibi harcayabilir gelire değil, sürekli gelire bağlıdır. Y'nin sürekli gelire özendirilmesi etkin değildir.

✓ Keynes; $T \downarrow \Rightarrow Y_d \uparrow \Rightarrow C = f(Y_d) \uparrow \Rightarrow I \uparrow \Rightarrow Y \uparrow$

✓ Marjinalistler; vergiler azalınca Y_d artar, Y_d artması mümkün değildir, ancak $C = f(Y_p)$ olduğundan Y_d den C yi etkilemez.

$T \downarrow \Rightarrow Y_d \uparrow \Rightarrow C = f(Y_p) \Rightarrow \bar{I} \Rightarrow \bar{Y}$

sürekli gelir

9.2. Kamu Harcamaları Politikası

Genişletici kamu harcaması politikası etkin değil. Çünkü, devlet kamu harcamaları finanse etmek için ya borçlanır ya da vergileri arttırarak / özel kesim yatırımları azaltır.

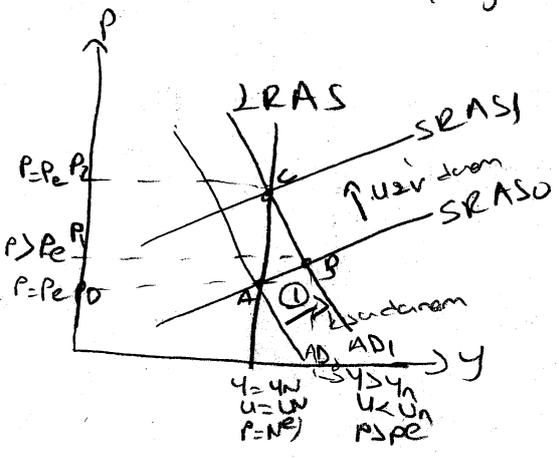
✓ Borçlanma ile, adına verilebilir fon tabii $\uparrow$, $i \uparrow$, $I \downarrow$, özel kesim fon tabii $\downarrow$, disinflationistisi

✓ Vergileri arttırma, devletin aldığı vergi kadar, özel kesim yatırımları azalır, Vergi mükelleflerin harca yapacağı devlet harcaması olur, politika etkin değildir. Para arzı artar, $P \uparrow$.

10. Para Arzı Millî Gelir İlişkisi

✓ $M \uparrow$ → kısa dönemde milli geliri arttırır, (kısa dönemde reel değışikliği etkiler.)
 Uzun dönemde fiyatlar genel seviyesini arttırır.

$M \uparrow$ $\xrightarrow{\text{sağ}}$ $AD \uparrow$ → Kısa dönemde firma yararak işçi sayısını arttırır, $y \uparrow$,
 işçiler yarılığını arttır ve enflasyonu beklentisini değıztirir, $P \uparrow$.

Kısa Dönem A) Adaptif beklentiler - Genişletici Politika Kısvakun Etkisi

Monetaristlere göre AD'nin pozitif eğimli olma sebebi, tahmin hataları yani Cışai Yarılna Modelidir). Tahmin hataları kısa dönemde geçerlidir, uzun dönemde hatalarını forkettiler için işsizlik ve hasarlı değız seviyesine geri döner.

✓ $AD \xrightarrow{\text{sağ}} P \uparrow$, (işçiler adaptif beklentilere göre P_0 etrafında hareket eder, beklentisi astı.)

✓ $\left(\frac{\bar{w}}{P}\right) \downarrow$ → reel ücret düştü, (işçiler bu reel düşüşü başlarda fork edemez) işveren ise bu reel düşüşü forktederek

✓ Reel ücret düşüşü işverenin mdiyettini düşüdüğü için emek talebini arttırır. direkt ve istihdam arttı. $y > y_n$ oldu, $y < y_n$ oldu işsizlik $\rightarrow$ değız işsizlik oranı.

$M \uparrow$ $AD \uparrow$ $P \uparrow$ $(P > P_0)$ $\left(\frac{\bar{w}}{P}\right) \downarrow$ $\rightarrow$ $L \uparrow$ $Q \uparrow$ $N \uparrow$ → $(U < U_n)$ ve $(y > y_n)$

Uzun dönem de ücret enflasyonun P_1 olducaabilir ve beklentiler yeniden edilir, Yarılığa düştüğü enflasyon işçileri zam talep eder, (yani reel ücretteki düşüşü telafi edecek nominal ücret arttırma talep eder).

- İşverenin mdiyettini arttır için $L \downarrow$, $Q \downarrow$, $N \downarrow$ $U = U_n$, $y = y_n$ olur

SRAS sda kayır, Yeni denge noktası olan C de $P = P_2$, $U = U_n$, $y = y_n$ olur.

Uzun dönemde fiyatlar genel seviyesi artmıştır.

B) Adaptif Beklentiler - Genişletici Politika

Kısa dönem $M \downarrow$ $AD \downarrow$ $P \downarrow$ $(P < P_0)$ $\left(\frac{\bar{w}}{P}\right) \uparrow$ $\rightarrow$ $L \downarrow$ $Q \downarrow$ $N \downarrow$ → $(U > U_n)$ ve $(y < y_n)$

Uzun dönem $P \uparrow$, $U = U_n$ $y = y_n$ olur.

	Kısa Dönem				Uzun Dönem		
	P	Pe	y	U	P	y	U
$M \uparrow$	artır $P_1 > P_0$	değişmez P_0	artır $y_1 > y_n$	düşer $U < U_n$	artır $P_2 > P_1$ $P_2 \uparrow = P_2 \uparrow$	değişmez $y_1 > y_n$	değişmez $U \uparrow = U_n$
$M \downarrow$	düşer $P_1 < P_0$	değişmez P_0	düşer $y_1 < y_n$	artır $U > U_n$	düşer $P_2 < P_1$ $P_2 \downarrow = P_2 \downarrow$	değişmez $y_1 < y_n$	değişmez $U \downarrow = U_n$

Kısa dönemde y, U
 Uzun dönemde P
 etkilerini

Marxist'le klasiklerin para politikasına bakış açisi farklılığı; Marxistler fiyatların hızla ve kolayca ayarlanacağına inanmazlar...

11. Para Talebi

✓ Friedman; Miktar Teorisi; parayı aktif bir değer ve servet edinme yöntemlerinde biri olarak ele almıştır.

$M = f(Y_p, w, r, E)$
 r = reel oran
 $Y_p =$ sürekli gelir $\rightarrow$ beseri olmayan servet getirisi
 $w =$ beseri servet $\rightarrow$ beklentiler

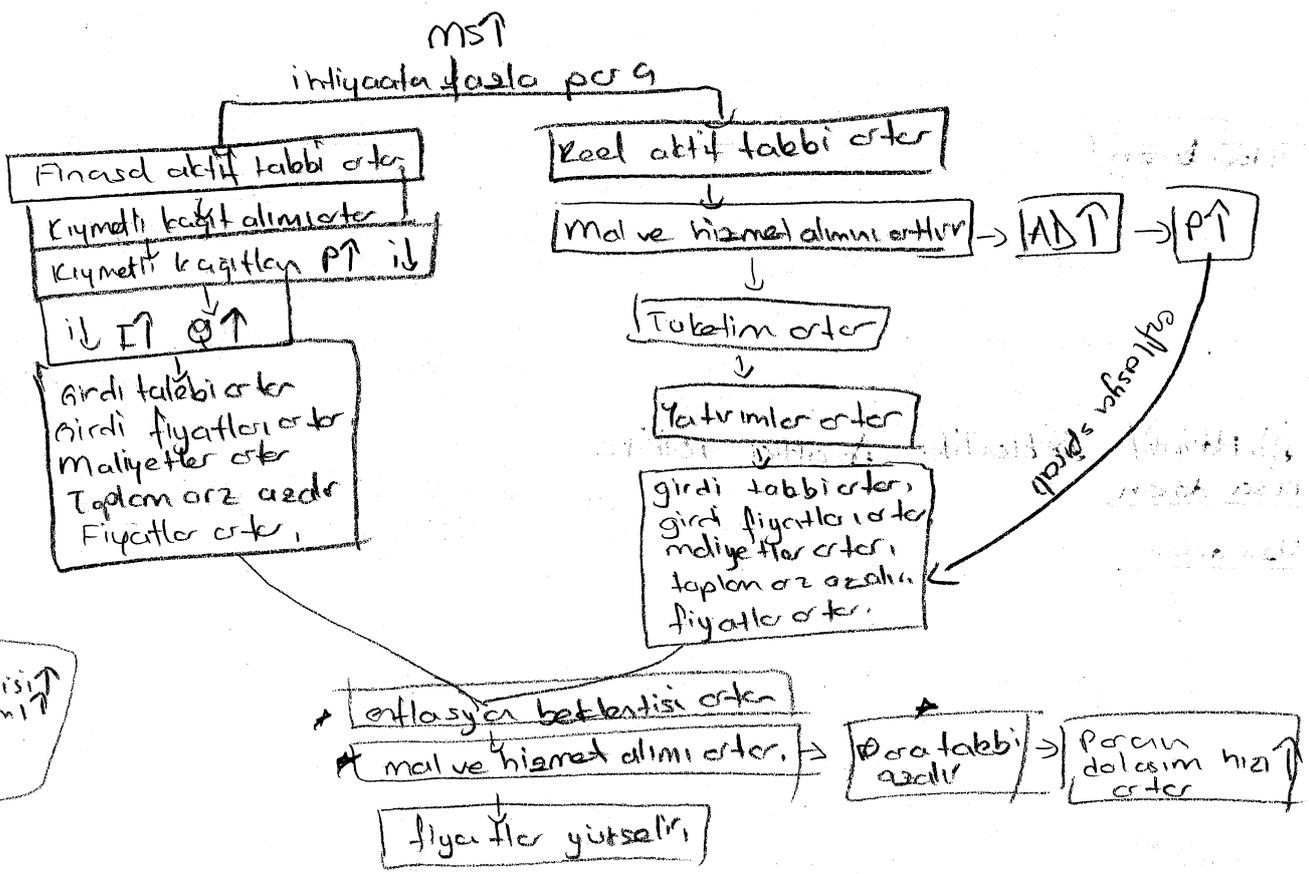
- ✓ Y_p istikrarlı olduğu için M_D yapısal hareketlerden fazla etkilenmez.
- ✓ Beseri serveti sürekli olarak gelire dönüştürmek mümkün değildir, likit değildir. Bu sebeple; toplam servet içinde beseri servetin pay arttıkça $M_D \uparrow$ ve gelire dönüşmediği dönemler için güvence oluşur.
- ✓ Tahvilin getirisi fazla ise hisse servet getirisi temotto ile para tabii oranında tersi olduğu olur. Beseri olmayan servet getirisi $(r) \uparrow$, $M_D \downarrow$, $r \downarrow$, $M_D \uparrow$
- ✓ Beklentiler; enflasyonun artacağı yönünde ise M_D azalır, cari düşeceği yönünde ise $M_D \uparrow$.

Modern ve klasik miktar teorisi farkları

- ✓ Klasik miktar teorisi; Paranın dolayım hızı sabittir.
- ✓ modern miktar teorisi; $V, i, u_e \rightarrow$ istikrarlıdır.
- ✓ M_D ; klasik teoride cari işlemler nominal değeri
 Modern teori; devamlı gelir, servetin yeme kullunulmuştur.
- ✓ Klasik teori; para işlem amaçlı $\rightarrow M_D \rightarrow Y_p + i$ belirler
 Modern teori; $M_D \rightarrow Y_p, w, r, e$ ye bağlı. $M_D \rightarrow Y_p + i$ belirler.
- ✓ Keynes ise para; işlem, ihtiyaç ve spekülasyona amacıyla talep edilir.

12. Modern miktar teorisi

- ✓ Klasikler; $M_S \uparrow \rightarrow$ aynı yönde ve aynı oranda $\rightarrow P$ 'yi artırır.
- ✓ Modern miktar teorisi; $M_S \uparrow \rightarrow$ aynı yönde ancak $\rightarrow P$ 'yi artırır
 daha yüksek oranda

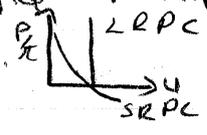
likitlik / enflasyon beklentisi / mal ve hizmet alımı / M_D

13. Vergi sistemi

En iyi vergi sistemi kaynaklar kesilen aralar aralı gelir vergisidir. Böylelikle verginin kesimi ile toplumun arasındaki zaman farkını kısaltarak, toplam vergiler içinde dolaylı vergilerin payını azaltır.

14. Enflasyon - İstisabik Değiş tokuşu

- UXTT arasındaki ters ilişki kısa dönemde geçerlidir, uzun dönemde istisabik doğal seviyeye geri döner, ancak enflasyon / fiyatlar genel seviyesi düşmez.
- ✓ Kısa dönemde Philips eğrisi negatif eğimlidir.
- ✓ Kısa dönemde farklı enflasyon beklentilerine tepkilerden farklı Philips eğrisi vardır.
- ✓ Beklenen enflasyon oranı değiştiğinde Philips eğrisi kayar, yeni denge uzun dönem Philips eğrisinde olur.
- ✓ Uzun dönem Philips eğrisi diğdir.

15. Ekonominin istikrarlılığı

✓ Makroistatler ekonomi istikrarlıdır, devlet aradığı, güvencik, diplomasi gibi temel hizmetleri üstlenmelidir, Friedmana göre devletın sosyal amaçları etk. müdahaleler ters ve yanlış sonuçlara neden olmaktadır. Devlet küvencik, tek bütçe uygulaması olmalıdır, iktisadi istikrar için istikrarlı para politikası uygulanmalıdır.

Rasyonel Beklentiler Yaklaşımı (Fokul) : YENİ KLASİK İKTİSAT

- ✓ 1940lerde Keynesyen iktisadi tek makroekonomik için ortaya çıkmıştır.
- ✓ John F. Muth, Robert Lucas, Robert Barro, Thomas Sargent, Neil Wallace.

1. Rasyonel Beklentiler Varsayımı

✓ Muth tarafından Rasyonel Beklentiler varsayımı geliştirildi. 1961 yılında "Rational Expectations & The Theory of Price Movement" adlı makalede yayımlandı. Bireyler zamanla edindikleri bilgileri kullanarak beklentilerini düzelen süreci meydana getiren değişken haldede bilgi sahibi olduklarında, beklentilerde hata yapmazlar. Geçmiş dönem ile cari dönem verilerini kullanarak beklentiler oluşturur, iktisadi koşulları biriktirir, rasyonel beklenti sahibi olan için sürekli olarak aldatılmazlar, sistematik hata yapmazlar.

2. Lucas Kritiği

Lucas'a göre iktisadi ortamın olacağı koşullar üzerinde beklentilerin rolü büyüktür. Ona göre, politika üretirken kullanılan geleneksel yöntemler beklentileri yeterli kadar hesaba katmamaktadır. Beklentileri yeterince içermeyen geleneksel politika geliştirilmeye yönelik uygulamaları, Lucas tarafından yapılan eleştiriler, Lucas Kritisği - Lucas eleştirisi olarak adlandırılır.

3. Lucas Arz Funksiyonu

Milli gelir düzeyi üzerinde etkili de politikalar, **SOĞUK POLİTİKALAR**dır. Para ve maliye politikaları kullanarak, iktisadi birimler üzerinde sık politikalar uygulananat mg oluşturulmalıdır. Lucas arz funksiyonu, $Y = f(p - p_e)$ dir. $p > p_0$ olursa $\Rightarrow Y \uparrow$, her ne kadar enfl. beklenen enfl. üzerine altındır.

1. Politika Etkinliği Teoremi

Lucas-Sergent-Wallace; en iyi politika, POLİTİKASIZLIKtır.

Yeni Klasiklere göre, İkt. kor. b'rimleri uygulanan politikaları yakında takip ettiği için politika sonucu beklenmeden, kendi durumları gözden geçirirler.

MSI, i↓, Ancak ödün faiz oranı ederler bilgililer ki MSI PT faiz oranları reel olarak azaldı, bu durumu daha yüksek finansal talep etkiler, bu durumu ödün faiz talep ederler durumu başlar.

MSI, PT işçiler reel ücretlerinin düşeceğini tahmin ederler işverenler emistler işverenler PT sürecinde gelirin arttığını ve enfl. dolayı işçilerin reel ücretlerinin düşeceğini bildiği için ücret artış talebine olumlu cevap verecektir, işçilerin namind ücretleri, eski reel ücret seviyesini sağlayacak biçimde arttırılır, işçiler çalışmaya işverenler işsizlikte azalma, hasıllarla artış yaparlar, sadece fiyatlar genel seviyesi artar.

Yeni; rasyonel beklentilere göre; uygulanan politikaları belirle orak değişime kusiyesinde beklenir, İkt. kor. orajı tahminlenir yapılmayacağı için tahmin hatalarında dolayı dusur piyasaya aksaklıklar oluşmaz, eski kendiliğinden dengededir. Yeni klasiklere göre gelecekteki mdije ve para politikaları ile çıktı düzeyini arttırmak mümkün değildir.

5. Hos Olmaya Maetrist Aritmetik

Thomas Sergent - Neil Wallace; Hos Olmaya Maetrist Aritmetik, Tattile Aritmetik / Nahos Aritmetik

Para basarak finanse edilerek bir bütçe açığı, borçlanma yoluyla başlangıçta para basarak finanse edilirse, daha az enflasyonist olacaktır. Bütçe açığı büyükken para basarak finanse et, borçlanma ile finanse odersen ileride daha fazla para basarak seruda kalırsın. (Maetristler ise enflasyonun sebebi para basmaya bağlarlar.) HOMA ise; borçlanmanın uzun dönemde daha fazla enfl. yol açacağını belirtir. (Parasal finansmanda borç, uzun dönemde enfl. neden olur.)

✓ Borçlanmanın para basmaya göre daha enflasyonist olması, devletin borçlanma baskısı, bunun için reel büyüme hızı ile reel faiz oranı arasında dabilisti önemlidir.

✗ Reel faiz oranı < reel büyüme hızı ⇒ borç stoğu / GSMH oranı gittikçe artarak ve borçlanma sürdürülebilirliği ortada kalmayacak; parasal finansma zorulu olacaktır.

✗ Reel faiz oranı > reel büyüme hızı ⇒ borç stoğu / GSMH oranı azalır ve borçlanma sürdürülebilir.

6. Ricardo - Barro Hipotezi

Robert Barro, Ricardo Dendit Teoremini geliştirmiştir. Kamu harcamasının borçlanma ile finanse edilmesi durumunda, borç faiz ödemeleri için ileride vergi yükünü artması gerekmektedir. Asıl sorun; cari dönemdeki vergi politikası ile gelecekteki vergi politikası arasında bir tercih yapmaktır. gelecekteki vergi politikası = gelecekteki vergidir. Cari dönemde daha çok paraya sahip olan bireyler, gelecekte daha fazla vergi vermek zorunda kalacaklarından, gelecekteki vergi yükünü bireyler ilave tasarrufları arttırır. Hükümetin ilave harcamaları ile bireylerin ilave tasarrufları, birbirini dengeleyecek ve AD değişmeyecektir. Maliye politikası etkin değildir, sadece tasarruflar artar.

7. Piyasaların Süpürülmesi (Temizlenmesi)

Yeni Klasiklere göre, ücretler ve fiyatlar tam esnekler, tam rekabet koşulları, geçerlidir, dengesizlik ortadan kalktığı anda piyasalar süpürülmüş olur.

✓ Yeni Klasiklere göre 1929 Krizi'nde halk elinde tuttuğu çok sayıda hisse senedi satılmak için borsaya hücum etince, borsada hisse senetleri satın almama yönünde bir eğilim meydana gelmiştir. Halkın bu eğilimi fark etmesiyle, beklentilerini revize etmiş ve elindeki hisse senetlerini satılmak için borsaya daha çok hücum etmiştir. Bu tür durumda dolaylı borsa, negatif beklentide doğal risk payını da ödemek zorunda kalmıştır. Yani, hisse senetlerinin borsada ödemeyeceği yönündeki ihtimale sezildiği için ödememistir.

✓ Ekonomik kararlar alınırken, yatırım, tüketim gibi reel faktörleri temel alırken, para ve nominal faktörlere baskı almazlar.

✓ L_D ve L_S = reel ücretin fonksiyonudur.

✓ Philips eğrisi analizi kısa ve uzun dönemde geçerlidir. $\pi \rightarrow s + p_e$

✓ Yeni Klasik - Klasik ayrımı

a) Yeni klasiklerde, mal ve hizmet ile faktör fiyatlarının esneklik süreci ile ücretlerle fiyatların esneklik süreci eşzamanlı ve berrak olur.

b) Klasik iktisattaki tam istihdam düzeyindeki denge fiyri yeni, doğal işsizlik oranındaki denge ~~söz~~ konusudur.

✓ Aktivist bir iktisat politikası, milli geliri artırıyorsa, öngörülme bir politika uygular.

✓ Beklentilerde yapılar yenilenebilir, ekonomiyi doğal hasıla düzeyinde tutar. Ekonomide dalgaları olmayı yol açan hatalar, tesadüfi olarak gerçekleşir, bunu önceden öngörmeye ve önlemeye imkan yoktur.

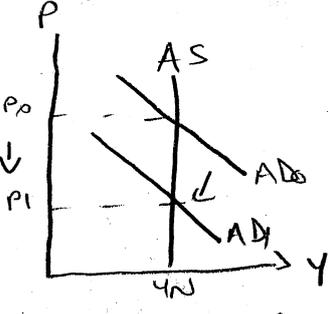
- gerçekleşen enflasyon (P) > beklenen enflasyon (P_e) > fiili işsizlik (u) < doğal işsizlik (u_N)
=> fiili hasıla > doğal hasıla (Y_N)

- $P < P_e \Rightarrow u > u_N$
 $\Rightarrow Y < Y_N$ - $P = P_e \Rightarrow u = u_N$
 $\Rightarrow Y = Y_N$ $P > P_e \Rightarrow u < u_N$
 $\Rightarrow Y > Y_N$

✓ Rasyonel beklentiler yaklaşımında, beklentiler ~~konu~~ söz konusudur. Keynesyen ve monetaristlere göre daha gelişmiştir.

- Keynes'e göre, üreticilerin yatırım kararlarında geleceğe yönelik beklentiler önemlidir.
- Monetaristler adaptif beklentiler, geçmiş tecrübelerden yola çıkarak geleceğe yönelik olarak bekler.
- Rasyonel beklentiler ise bugünkü davranışlarını etkileyen geleceğe yönelik beklentilerdir.

g. Aktivist iktisat Politikasının basarı sırası

$P \downarrow$ ve $Y \downarrow$ için politika etkindir.

Bir politikanın başarısı, politika yapıcının kredibilitésine bağlıdır. Kredibilite güvenilirlikle doğru yaratılır. Güvenilirlik arttıkça kredibiliteler artar.

- Derinleştirici politika uygulanarak AD_0 dan AD_1 e doğru toplam talep azaldı, $P \downarrow$ ve reel ücretler arttı, AS veren acısında reel ücretler arttı, ancak MB tarafından politika daha önceden ilce edildiği için işveren ücretini azaltmayacaktır, çünkü işveren ücretleri düşürme talebinde bulunur ve işçilerde bu durumu kabul edecektir, işçilerde MSD ile reel ücretlerin arttığını fark etmişlerdir.

✓ Etki istikrarı hedefleyen politika yapıcı, uygulayacağı politikayı sık sık (30) değiştirmemeli, şeffaflık ve güvenilirliğe önem vermelidir. İla edilen politikaya bağlı kalınması durumunda zaman tutarsızlığı problemi doğurur.

B. Asırı ve Etsik İstihdamın Nedeni, Tahmin Hataları

Gönüllü işsizlik vardır, gayri iradi işsizlik yoktur, denge ücret seviyesinde çalışmaya razı olan herkes iş bulabilir, işsiz olanlar çalışmak yerine boş zamanı tercih eder. Yeni klasiklere göre, işçilerin emek arzlarında normal kabul edildiği, normal reel ücret seviyesi vardır. Bu durumda işçiler normal reel ücret seviyesi ile cari reel ücret seviyesine göre çalışıp çalışmayacağına karar verirler.

- cari reel ücret seviyesi > normal reel ücret seviyesi ⇒ işçiler çalışmayı tercih eder,
- cari reel ücret seviyesi < normal reel ücret seviyesi ⇒ işçiler çalışmak yerine boş zamanı tercihinde bulunur. Çalışmayı, gelecekte reel ücretlerin daha yükseleceği dönemleri bekler.

Bireyler rasyonel beklentiler altında karar verir, etsik istihdamın nedeni tahmin hatalarıdır.

Monetaristlerde yanlış; adaptif beklentiler altında sadece işçiler kısa dönemde hata yapmaktadır. İşçiler nominal ücretlerdeki artış, beklendikleri reel ücretten daha fazla emek arzlarını artırır.

✓ Yeni klasiklerde yanlış; rasyonel beklentiler altında iktisadi ajanlar (işçi ve firmalar) sürpriz maruz kalmadığı sürece hata yapmazlar. Sürpriz politikalarda işçi ve firmalar kısa dönemde yanılır. Önceden bildirilen bir politika uygulanırsa, işçi ve firmalar hata yapmaz. L^s ve L^d i değiştirmezler.

✓ Adaptif beklentiler; işçiler nominal ücretlerdeki değişimi beklenen reel ücretlerindeki bir değişim zehrinde yorumlayarak hata yapar.

Rasyonel beklentiler; işçi ve firmalar uygulanan politika sürprizi ve fiyatlardaki değişimi nispi fiyat değişimi zanneterek hata yaparlar.

Politikaların Niteliği	Tahmin Durumu	Enflasyon Durumu	Ferretlemeler
Sürpriz parasal genişleme	Tahmin hatası vardır.	$P > P_e$	<p>Emek piyasasında işçi davranışı</p> <p>✓ İşçiler fiyatlar genel seviyesindeki kendi emeklerine yönelik talebin artmasında kaynakların nispi fiyat artışı zanneder. İşçiler nominal ücretlerdeki artış, reel bir ücret artışı değil, kendilerine yönelik nispi fiyat artışı zannederler.</p> <p>$L^s \uparrow \Rightarrow Q^d \uparrow \Rightarrow N^d \uparrow - U^d \downarrow < U^s - Y^d > Y^s$</p> <p>Mal piyasasında Firma davranışı</p> <p>✓ Firmalar genel fiyat düzeyindeki artış kendi ürettikleri mala yönelik nispi fiyat artışı zanneder.</p> <p>$L^d \uparrow \Rightarrow Q^d \uparrow \Rightarrow N^d \downarrow < U^d \downarrow < U^s - Y^d > Y^s$</p>
Sürpriz parasal daralma	Tahmin hatası vardır.	$P < P_e$	<p>Emek piyasasında işçi davranışı</p> <p>✓ İşçiler $P \downarrow$ kendi emeklerine yönelik talebin azalmasında kaynakların nispi fiyat azalışı zanneder.</p> <p>✓ İşçiler nominal ücretlerdeki azalış, genel bir ücret azalışı değil, kendilerine yönelik nispi fiyat azalışı zanneder.</p> <p>$L^s \downarrow \Rightarrow Q^d \downarrow \Rightarrow N^d \downarrow - U^d \uparrow > U^s - Y^d < Y^s$</p> <p>Mal piyasasında Firma davranışı</p> <p>Firmalar $P \downarrow$ dedi azalışı kendi ürettikleri mala yönelik nispi fiyat azalışı zanneder.</p> <p>$L^d \downarrow \Rightarrow Q^d \downarrow \Rightarrow N^d \uparrow > U^d \uparrow > U^s - Y^d < Y^s$</p>

- Beklenen Parasal Genişleme ya da Daralma

✓ Tahmin hatası yoktur

$VP = P_e$ dir.

Emek piyasasında işçi davranışı

✓ İşçiler fiyatlar genel seviyesindeki değişimi kendi emeklerine yönelik talebin değişiminde kaynakların nispi fiyat değişimi zannetmezler.

✓ İşçiler nominal ücretlerdeki değişimin nispi bir değişim olmadığını, genel bir değişim olduğunu fark eder.

$L^s, \bar{Q}, \bar{N} \Rightarrow U = U^s, Y = Y^s$

Mal piyasasında Firma davranışı

✓ Firmalar genel fiyat düzeyindeki değişimi nispi fiyat değişimi zannetmezler.

$L^d, \bar{Q}, \bar{N} \Rightarrow U = U^s, Y = Y^s$

Serüv; İstihdamın Nispeti

Mistihdam Seviyesi $\frac{w}{P} =$ reel ücret

$Q =$ ücret

$P =$ Gerçekleşen Enf.

$P_e =$ Beklenen Enf.

$U =$ Gerçekleşen işsizlik

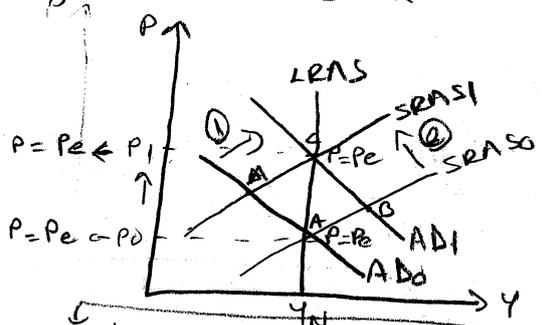
$U_e =$ Beklenen işsizlik

$Y =$ Gerçekleşen HSK

$Y_n =$ HSK'nın doğal seviyesi

1) Öngörülen Para Politikası

MST, ADT, P^e } bu durumu isai ve isverenler öngörür.

Nominal ücretlerdeki artış, firmaların maliyetlerini azaltmasını önlediği için ücretler ya da firmaların üretimi artırma kararı alınmaz.

• Ücret ve fiyat artışları hali bir biçimde uyulduğu için MST, üretim ve çıktı artışına ve işsizliğin azaltılmasına yol açmayacaktır. Sadece fiyatlar genel seviyesi artar.

Reel ücretlerde değişim olmadığı için üretim, istihdam ve hasta düzeyi değişmez. Nominal ücretler yükselin öngörülen para politikası çıktı düzeyini ise arttırmadığı için etkisizdir. Beklenen para politikası, işveren ya da firmaların tahmin hatasına yapmasını engellemektir.

1) İşsizlik, MST $M(\frac{w}{P})$

$$\frac{w}{P}$$

= reel ücretteki seviyeye geri döndü. Reel ücretlerin değişmeyeceğini bilen işveren emeklilerini azaltmazlar.

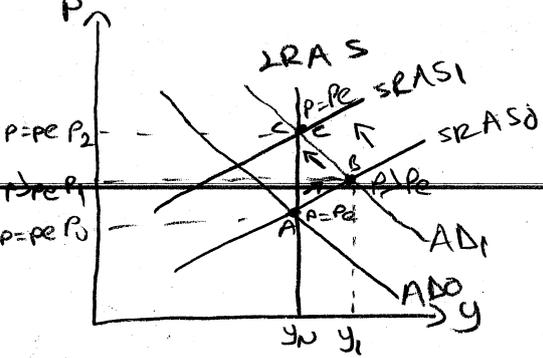
İşveren reel ücretler düşerse zemin ücret/ fiyat artışlarını nominal ücret artışları takip etti.

2) Firmaların beklenen parasal genişlemeye tepkisi

MST, P^e, Firmalar, fiyatlardaki artışları kendi mallarıya yönelik talebi arttırmada delay ortaya çıkan bir nispi fiyat artışı olarak değerlendirmesi ve etkinliği ve istihdamı arttırmazlar. Bu yüzden, işsizlik ve hasta doğal seviyede kalır, ancak P da P^e fiyatlar yükselir.

Aynı çıktı düzeyi daha yüksek bir fiyat olan P₁ de üretilmeye başlanır, P₁ = P^e dir. Ancak para arzı artışı ile birlikte gerçekleşen fiyat düzeyi, P₁ artmış ve fiyat beklentileri de P₁ şeklinde revize edilmiş, ücret artış talepleri yaşanmıştır. Öngörülen para politikası reel değişimleri etkilemez, aktifist parasal genişlemeye gidilir, nominaldir, buna Lucas-Sargent-Wallace Politika etkisizliği (ilintisizliği) hipotezi adı verilir.

3) Öngörülemeyen Para Politikası

Kısa dönemde, çıktı düzeyini arttıracaktır. Öngörülemeyen politikalar nedeniyle tahmin hataları ortaya çıkmaktadır. MST $\Rightarrow P > P^e$ oldu, $P > P^e$ oldu, Beklenen fiyat > fiyat. Firmalar genel fiyat seviyesindeki değişimi kendi mallarına yönelik talep artışında delay ortaya çıkan nispi fiyat artışı zannetmesine ve üretimi arttırmasına neden olacaktır. Artan üretim, emek talebinin ve istihdamının artmasına, işsizliğin doğal seviyesinin altına inmesine yol açar. $Y_1 > Y_n$ oldu.

İşçilerde, P'deki artış, kendi emeklerine yönelik talebin artmasında delay ortaya çıkan bir nispi fiyat artışı zannetti. Halbuki nominal ücretler artmıştı, işçiler çalışma kararını arttırdı, işçilerin reel ücretten arttığını sevmesi, burada istihdam arttı, işsizlik doğal işsizlik seviyesinin altına indi, çıktı doğal seviyesinin üstüne çıktı.

İktisadi karar birimleri öngörülemeyen bir para pol. uyguladığını anlayınca, Firmalar, sadece kendi mallarına yönelik talebin artmasından kaynaklanan nispi bir fiyat artışı olmadığını, malların geneline yönelik bir fiyat artışı olduğunu fark edebileceklerdir. Firmalar üretimini azaltma kararı alır ve SRAS sola kayar.

İşçiler, kendi emeklerine yönelik talep artmasında kaynakların nispi bir fiyat artışı olmadığını, genel bir fiyat artışı olduğunu fark edebileceklerdir. Nominal ücret artışı, yasağı sola kayar. [Ücret artışları, fiyat artışına tam olarak uyulmuştur.] SRAS $\Rightarrow$ MST $\Rightarrow$ P = P^e oldu $\Rightarrow$ Y = Y_n oldu, fiyat beklentileri revize oldu, ücretler arttı.

Yeni Klasiklere Göre Para Politikası

	Öngörülen Para Politikası (Kısa ve uzun dönem)		Öngörülmeyen Para Politikası (Kısa Dönem)	
	Para Arzı Artışı	Para Arzı Azalışı	Para Arzı Artışı	Para arzı azalışı
Beklenti durumu	$P \uparrow = p \uparrow$	$P \downarrow = p \downarrow$	$p > p_e$	$p < p_e$
Fiyatlar Genel düzeyi	Artar,	Azalır.	Artar	Azalır,
Güçlü	Değişmez ($Y = Y_N$)	Değişmez $Y = Y_N$	Artar $Y > Y_e$	Azalır, $Y < Y_e$

UZUN DÖNEM

Ara arzı artışı	Para arzı Azalışı
Fiyatlar genel seviyesi yükselir.	Fiyatlar genel seviyesi düşer.
Hasıla, doğal hasıla düzeyine düşer. ($Y = Y_N$)	Hasıla doğal hasıla düzeyine düşer. ($Y = Y_N$)

3) Aktivist maliye politikası

Uygulanan maliye politikası yatırım ve istihdamı arttırıcı bir etki yaratmaz. Denge de olan bir ekonomide borçlanma ile finansal arızalar kamu harcamalarının özel tüketim ve yatırımları azaltır, kamu harcamalarının vergi artışı ile finansal edilmesi ise toplam üretimde bir azalmaya neden olacaktır, vergi artışı ile birlikte işsizlik emek arzını, işverenler emek talebini kısacaktır.

10) Yeni klasiklerle monetarist arasındaki farklar

Monetaristler	Yeni Klasikler
✓ Adaptif beklentileri kabul etmiştir,	✓ Rasyonel beklentileri kabul etmiştir.
✓ beklentilerde önce hata yapılır, sonra beklentiler revize edilir.	✓ Tam bilgi koşulları altında rasyonel beklentiler, fiyat oluşumun bir parçasıdır.
✓ Adaptif beklentiler altında ayarlanma süreci yavaş gerçekleşeceği için kısa dönemde çıktı düzeyini arttırabilir.	✓ Uyarılma süreci piyasalar arasında eşit ve hızlı bir biçimde gerçekleştiği için öngörülen politikalar kısa dönemde bile çıktı düzeyini arttırır, arttırması parasal önlemlere bağlıdır.
✓ Philips eğrisi analizi, kısa dönemde, uzun dönemde geçersizdir, SRPC negatif eğimli, LRPC diktir.	✓ Philips eğrisi analizi hem kısa hem de uzun dönemde geçerli değildir. $LRPC = SRPC$.
✓ İktisadi istikrarsızlığın nedeni, yanlış uygulanan para politikasıdır.	✓ İktisadi istikrarsızlığın nedeni tahmin / hatalıdır.

15) Yeni Klasiklere Yapısal Elastisitenin

- Rasyonel ihmalcilik sorunu olabilir, iktisadi ajanslar, bilgi edinmenin meşuru olduğu zaman ilgisi2 buracabilirler.
- Bireylerin inandırılmaz bir zeki olduğu noktası eleştirilmektedir. Onların cevabı ise, ortalama beklentilerin rasyonel olabileceğidir, Bazı araştırmacılar aşırı tahminde bulunup, diğerleri yetersiz bulunabilir, Bu durum piyasadaki beklentilerin olumlu olmamasına gelmez.
- İktisadi karar birimlerinin hepsinin tam bilgi sahibi olması, herhangi bir yanlış olmadan hükümet politikalarını tahminlerine dahil etmelerini gerektirir. Gerçekleştirmek için mutlaka bilgi noksanlığı ve yanlış pay olacağı ile sorulmuştur. Yeni klasiklerin cevabı, beklentiler oluşurken hangi değişkenlerin önemli olduğunu bireylerin otomatik olarak bildiğini varsaymaktır. Belirli bir zaman geçtikten sonra iktisadi karar birimlerinin süreci, geçmiş deneyimlerden görebileceklerini varsaymaktır. Geçmiş bilgileri, mevcut bilgiyle birleştirilerek beklentileri oluşturulur.

- ✓ Fiyatlar tam esnekçe bu yörede piyasanın ultrasegill mikro genelde sürecini gerçekleştirilmesi de gerektiği görülmüştür. Fiyatlar ve ücretler mutlaka belli ölçüde esattır. Uzun süreli sözleşmelerin varlığı emek arz edenler ve firmaların sözleşme süresi boyunca revizyona gitmesini engeller. Firmalar para arzını tert etmiş olsa dahi, sözleşmelerin varlığı ücretleri ve fiyatları hızlı bir biçimde yerleşmesine engel olacaktır.
- ✓ Ekonomide gerçekleşen olaylar uzamlık bilgisi gerektirir. Yani klasikler cevabı, kısa birimleri belirli ile ilgili beklentileri baskılarına düzeltir.
- ✓ Hipotez test edilebilir değildir. Klasiklerin cevabı, beklentiler zaten doğrudur olarak övülemez.

Dr. Keynesyen Akıma Bağlı İktisadi Okullar

1940'li yıllarda stagflasyon krizi ile birlikte, Keynesyen politika yetersiz kaldı, klasik iktisadi düşünce yeniden var olmaya başladı. A. Blinder'e göre Keynesyen' olmanın 3ü pozitif, 3ü negatif olmak üzere 6 normu vardır.

- AD, hem kamu kesiminin hem de özel kesimin ekonomik kararlarında etkili olmak, bazı dalgalanmalar göstermektedir.
  - AD'yi değiştirir, öngörülen ve öngörülenmeyen değişimler, kısa dönemde en büyük etkisini reel çıktı ve istihdam düzeyi üzerinde göstermektedir.
  - Fiyatlar ve ücretler piyasaları temsil etmek için hızlı bir biçimde hareket etmediği için mal piyasaları ve özellikle de emek piyasaları çoklara yavaş cevap verir. Uyarılma hızlı bir biçimde cevap vermez.
  - Keynesyen istihdam ve işsizliğin optimal olması konusunda özel bir ihtilaf yoktur.
  - İş çevrimlerinin genişlemesini önlemek için aktif iktisadi politikaları uygulamalıdır.
  - Stagflasyonda ziyade işsizliğin önlenmesi önemlidir.
- veo klasik Keynesci Sentez, Cambridge Keynesçiliği, Dengesizlik İktisadi, Yeni Keynesyen İktisadi, Post Keynesyen İktisadi.

① Neo Klasik Keynesci Sentez (J. Hicks & F. Modigliani) = kurucuları

Sisteme, Philips ile Lipsey tarafında Philips eğrisi, IS-LM modeline Mundell-Fleming tarafında uluslararası ekonomi ilişkiler dahil olmuştur. uzun dönemde iyi çalışır. Neo klasik ile kısa dönemde atsayı IS-LM'den yararlanılabilecektir.

- ✓ Yasambağı gelir hipotezi
- ✓ portföy analize bağlı olarak parasal ihtibak mebaizması
- ✓ İstem amacıyla para talebinin de istem maliyetlerine bağlı olarak faiz oranına dayalı olarak değişir.

② Cambridge Keynesçiliği

1960'li yıllarda Roy F. Harrod'un eğrisi, uzun dönem büyüme teorisi ve işsel devresel dalgalanmalar hakim olmuştur. Cambridge Keynesçiliğinin de tasarruflar yatırım değil, yatırımlar tasarrufları belirlemektedir.

- ✓ Bugünkü kararlar üzerinde geçmiş tarih ve gelecek hakkındaki beklentiler önemlidir.
- ✓ gelir bölüşümü, iktisadi büyüme oranı ile direkt olarak bağlantılıdır. Yatırım oranının kontrol edilmesi, gelir bölüşümü ve borç oranının kontrolünü de sağlamaktadır.

- ✓ Nominal ücretler düşül olarak kurumsal faktörler tarafından belirlenir, Firmaların, fiyat alıcısı değildir. Rekabet firma rekabetinde ziyade, yatırım ve tüketim harcamaları çerçevesinde odaklanmaktadır.
- ✓ Gelecek bilinir, gelecek belirsizdir.

3. Dengesizlik Keynesçiliği

R. Clower & A. Leijonhufvud'a göre Keynes'in önemi 'analiz dengesizliği dahil etmesidir. Keynesi Walrasçı gelenek çerçevesinde incelemiştir, bu sebeple eleştirilmiştir. Tasarruf yapılar, yatırım yapılar aynı, tisi olmı için Walrasçı müzayede sistemi işlemez. Haber alma eksik ve makyettir, bu sebeple beklentiler hatalı olabilir.

OKUL YENİ KEYNESYEN İKTİSAT ÖNCÜSÜ; M. Parkin.

A. Okun, M. Parkin, S. Fischer, E. Phelps, J. Taylor, J. Stiglitz, A. Blinder, J. Yellen, G. Moncrief, G. Akerlof, O. Blanchard, L. Ball, D. Omer.

1. Temel Varsayımlar

- Yeni Klasik İktisatçıları olarak doğdu. Yeni Klasikler Keynes'e en büyük tepkisi; İktisadın micro boyutu ele almadığı olmuştur. Bu yüzden 'Yeni Keynesyenler', micro İktisadi düzeyde firmaların kararları, tüketicilerin refahlarını maksimize etme çabalarını ve bütün makro İktisadi ortamda meydana getirdiği ters sonuçları inceledi.

- Rasyonel beklentiler varsayımını/beklentilerin rasyonel olabileceğini kabul etmişlerdir. Ancak ücret ve fiyatlar katı olduğu için dengesizlik olması durumunda piyasalar kendilerini temizlemez. Hükümet işsizliği azaltmak için para arzını arttırdı, işçiler para arzı artışında dolayı reel ücretlerin düşeceğini tahmin etseler bile, reel ücretlerindeki düşmeyi telafi edecek şekilde nominal ücretlerinde artış sağlamaları belli bir geçitme ile ortaya çıkar, işçiler ile işveren arasındaki sosyal maliyetin varlığı, reel ücretlerde meydana gelen azalmaya nominal ücretler belli bir geçitme ile uyarlanmasına neden olacaktır.

- Neo Klasik Sentez ile arasındaki fark; makro yaklaşımların mikro kökenlerine dayanmasıdır. Neo Klasik Sentez makro problemlere çözüm önerirken, piyasa etkilerinin sınırlılıklarını verir. Yeni Keynesyen ise makro problemlerin hangi mikro davranış kaynaklı olduğunu anlamaktadır.

- ✓ Yeni Klasiklere göre ücret ve fiyatlar esnek, uyarlanma ise esatli ve hemen oldu (piyasalar temizler).

- ✓ Yeni Keynesyenlere ise temiz olmaya piyasa modeli de denir. Ücret ve fiyatlar esnek değil yapışkandır, denge bozulduğunda piyasalar süpürülmeyecektir.

- Öngörülebilir ve öngörülemez para politikaları aynı düzeyi artırır, Ancak öngörülemez para politikası aynı düzeyi daha fazla artırır.

- Yeni Keynesyenlerin Yeni Klasiklerin görüşünü kabul ettiği noktalar;
  - rasyonel beklentiler, doğal işsizlik oranı, doğal gelir düzeyi ve öngörülemez para politikasının aynı düzeyini artırmasıdır.

- ✓ Hem Yeni Keynesyen hem de Yeni Klasiklere göre SRAS pozitif eğimlidir.

- Yeni Keynesyenlere göre SRASın pozitif olma sebebi yapışkan ücret modelidir.
- Yeni Klasiklere göre SRASın pozitif olma sebebi firma yarılma modelidir.

- Para politikasının aynı düzeyini artırması, ilk Keynesyenlerdeki ayrıldığı noktadır.

Versayimler	Yeni Klasikler	Yeni Keynesyeller
Rasyonel Beklentiler	Var	Var
Doğal İstisizlik	Var	Var
Doğal Hızlar	Var	Var
Süpriz politikamın etkisi	Var	Var
Öngörüler para pol. etkisi	Yok	Var
Ücret ve fiyatların durumu	Esnektir	Yapıstordır
Piyasaların Temizlenmesi	Temizlenir	Temizlenmez
Politika İntizamlığı Tecrümi	Geçerli	Geçersiz
SRAS pozitif olma sebebi	Firma yalınma modeli	Yapıstık ücret modeli
Paranın yasıstığı	✓ Beklenen politika durumunda para yasıstır. ✓ Süpriz politika durumunda para kısa sürede yalı, uzun sürede yasıstır.	✓ hem beklenen, hem de süpriz politika durumunda para yalıdır. ✓ ancak süpriz politika, da daha fazla yalıdır.

2. Ücretlerin ve Fiyatların Yapıstık Olmaması

Nedenleri

- Etkin ücret teorileri
- Zimmi sözleşmeler teorisi
- Süre teorileri
- İlerdekiler - dıscırdatıle modeli
- Koordinasyon yetersizlikleri
- Fiyatların kısıtlı ayarlanması
- Toplam talep dıscısalıklar
- Uzun dönemli sözleşmeler
- Menü (katalog) maliyetleri

a) Etkin ücret teorisi

Verimlilik ile işcinin aldığı reel ücret arasında bir ilişki kumattadır. Ücretler çalışırken vasıflarını gösterir. Emek fazlasının bulunması firmaların ücretleri düşürmenin bir gereksisi değildir. Çünkü, firmalar, düşen ücretlerin verimliliği düşürme etkileyeceğini düşünür ve talep deralması karşısında ücretlerde kısıtlıya gitmez. Ücretlerin düşmesi halinde, işcinin verimliliği, işleme bağlılığı, sadakatı gibi unsurlar azalacaktır. İşcinin verimliliğinin düşmesi istemeyen firmalar, ücretleri etkin bir düzeyde sabıttır.

b) Zimmi sözleşmeler teorisi

Arthur Okun, görünmez tabakasına ayırdığını kullanarak, ücretler işcinin işverene karşısında yazılı bir sözleşmeye dayandığından ötürü bir biçimde belirlenir. Ücretleri belirleyen, kısıtlı ve dıscısal alınmaz. Etkin ücretler ücretler olmaz, etkisiz ücretler ücretler olmaz. Ücretler uzun dönemli bir perspektifte bağlı olarak belirlenir. İşciler çalıştıkları dönemlerde piyasaya karşın üstün reel ücretler elde etmektedirler.

c) Süre teorileri

İşverener, uzun süre işsiz kalmış kişileri, yeteri kadar bir ücretle çalıştırmak istemezler. İlerdekiler - dıscırdatıle modeli istisizlik durumunda, firmalar işsizleri işe alıp çalıştırmak yerine halihazırda çalışan işcileri çalıştırmak ister. Çünkü, eski işcileri işten çıkarmanın ve yeni işcileri getirmenin bir maliyeti vardır. Bu yüzden ücretleri eski çalışanlara belli bir ücret düzeyinde ücret önmeye razıdır. İlerdekiler sendikali çalışan işciler, ücretlerin aşağı doğru düşmesini engeller. Dıscırdatıle döneminde ilerdekilerin, işine sa verimliliğiyle dıscırdatıle olma ihtimali vardır, ancak geçiş döneminde ilerdekiler yeni çalışanlar kendi ücretlerine önem verilmemesi durumunda daha fazla çalışmaya istediklerini ifade ederler, dıscırdatılelerin işe dıscırdatılelerini engeller. Dıscırdatıle maliyeti, kiralama, tesvüt maliyetleri, emek piyasasındaki crashına yapma maliyeti, işin verimliliği, istihdam tasulları görüşme, taeminde ve muhtemel masraflarını kapsayan işten ayrılma maliyetlerinden oluşur. Bular göz önüne alırsa ilerdekiler daha cazip ve daha eğitimlidir.

e) Koordinasyon Yetersizlikleri: Firmaların tümünü fiyatları arttırmada etkide olmaması mümkün değildir. $M_s \uparrow$, önce firmalar kendi ürünlere yönelik talepte artış oldu düşünür ve önce üretimlerini sonra fiyatlarını arttırır. Fiyatlar yavaş olacaktır. İşçiler ve sendikalar arasında koordinasyon yetersizliği; işçiler ücretleri ile ilgili karar verirken diğer firmaların ve sektörlerin ücret düzeylerini göz önünde bulundurmaz. Bu yüzden firmalar, işçilerin düşük ücret konusunda itiraz edememesi, ücret ayarlaması yavaş olur.

f) Fiyatların borsalık ayarlanması: Bir ekonomide fiyatlar esnek ve koordineli ayarlanmaz, borsalık bir pazarlamaya sahiptir. Hiçbir firma fiyatı ilk yükselten firma olmak istemez. Firmaların fiyatları arttırdıkça, diğerlerinin de yükseltme ihtimali beklenmesi fiyat ayarlanmasının yavaş olmasına neden olur. Firmalar kendilerini, başkasının fiyat ayarlanmasına bakacaktır.

g) Toplam talep düşsallikleri: Bir firma fiyatlarını arttırdığında, diğer firmaların ürünlere yönelik talebinin azalması bazı etkiler meydana gelir. Bu sebeple ayarlama yavaş olur.

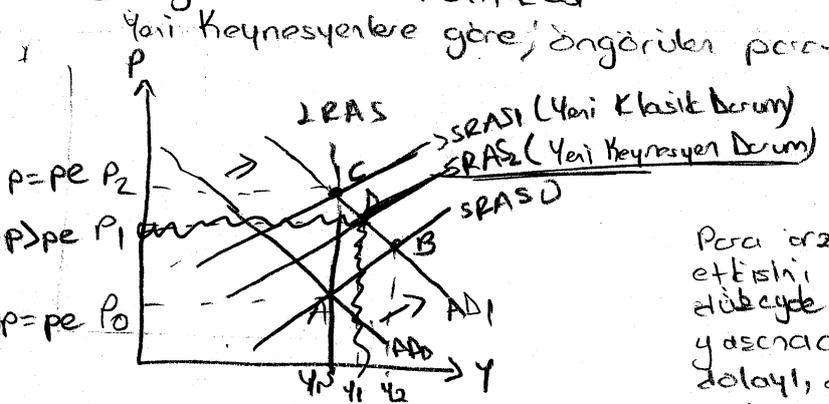
h) Uzun dönemli sözleşmeler - işçi ile işveren arasındaki ücret sözleşmeleri genellikle uzun dönemli - yıllık - olur. Fiyat artışı olduğunda belli bir gecikme ile ücret sözleşmelerinde ayarlanabilir. Kısa, firmaların kendi eralarında yıllık sözleşmeleri de uzun dönemlidir.

i) Menü / Katalog Maliyetleri: Fiyatlarını değiştiren firma, fiyat değişikliği ile ilgili belli maliyetleri üstlenir. Tüketicilere yeni katalog gönderme, yeni fiyat listesi dağıtması üstlenir. Bu sebeple firmalar sık sık fiyat değiştirmek istemezler, belli aralıklarla değiştirirler.

③ Histeresis Etkisi ve İstisnalık (Bir değişkenin geçici olarak dikkatli bir şekilde maruz kalması durumunda dışsal şok ortadan kalktıktan sonra değişkenin eski seviyesine geri dönmemesine histeresis adı verilir.)

İstisnalık histeresis, geçici olarak olarak ortaya çıkan bir şokta dolayı fiili istisnalık ortamının doğal istisnalık ortamına dönüşmesi durumunda, şok ortadan kalktıktan sonra istisnalığın eski doğal istisnalık ortamına geri dönmemesidir, daha yüksek bir seviyede doğal istisnalık ortamına döner. Bunun iki temel sebebi vardır:
- yeni döneme adapte olma
- idar edilebilir - discordable problemi

④ Öngörüler Para Politikası

Yeni Keynesyenlere göre, öngörüler para politikası da etkili düzeyini artırır. Çünkü ücretler ve fiyatlar yeni klasiklerin ileri sürdüğü gibi esnek değil, yapışkandır. Fiyat artışlarına ücret artışlarının uyulması belli bir gecikme ile olacaktır.

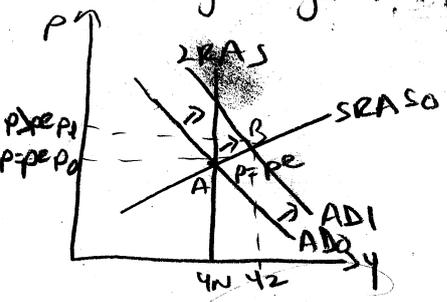
Para arzının fiyatlar genel düzeyi üzerindeki etkisini tam olarak ortadan kaldırmayacak düzeyde fiyat artışları karşısında ücret artışları yavaş olacaktır. Yabarıda sayılan sebeplerden dolayı, ayarlama tam olarak olmaz, SRAS2 seviyesinde SRAS1'den sola doğru kayar.

$M \uparrow \rightarrow \left(\frac{M}{P}\right) \uparrow \rightarrow$ SRAS sola kayar

Yeni klasikler öngörülerinden (P_2 düzeyinden) daha düşük bir fiyat düzeyi olan P_1 hasıla düzeyi ise doğal seviyesinin üzerinde (Y_1) de denge vardır.

5. Öngörülmeyen Para Politikası

Yüksekliği öngörülen para politikasına göre daha fazla arttırır. Çünkü öngörülmeyen

parafikalar nedeniyle tahmin hatası ortaya çıkar, MSP, gerçekleşen fiyat düzeyi beklenen fiyat düzeyi olur. Bu durum reel ücretleri düşürür, malîyetler azalır, firma üretimini artırır. Gerçekleşen hasıla > beklenen hasıla düzeyi olur.

Adı sağa kayar.

* Öngörülmeyen para politikası artışı (Yn - Y2) iken, öngörülen para politikası artışı (Yn - Y1) dir. Yn - Y2 > Yn - Y1 yani Y2 - Y1 kadar fark vardır.

Yeni Klasik ve Yeni Keynesyen Para Politikası

	Öngörülen Para Politikası	Öngörülmeyen Para Politikası	
	Kısa ve Uzun Dönem Durumu	Kısa Dönem	Uzun Dönem
Yeni Klasikler	<ul style="list-style-type: none"> Gerçekleşen fiyat, beklenen fiyata eşit (P = Pe) Fiyatlar genel düzeyi artır. Açıkta düzeyi değişmez (Y = Yn) Öngörülen para politikası etkin değildir. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerçekleşen fiyat, beklenen fiyattan büyüktür (P > Pe) Fiyatlar genel düzeyi yüksektir. Açıkta düzeyi arttı (Y > Yn) Öngörülmeyen para politikası kısa dönemde etkin. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerçekleşen fiyat, beklenen fiyata eşit (P = Pe) Fiyatlar genel düzeyi arttı. Açıkta düzeyi düşüktür. Sevkiyetine göre dönem (Y < Yn) Öngörülmeyen para politikası uzun sürede etkin değildir.
Yeni Keynesyenler	<ul style="list-style-type: none"> Gerçekleşen fiyat > beklenen fiyat (P > Pe) Fiyat ayarlamaları yavaş gerçekleşir. Açıkta düzeyi artar (Y > Yn) Öngörülen para politikası etkindir. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerçekleşen fiyat, beklenen fiyattan büyüktür (P > Pe) Fiyatlar genel düzeyi yüksektir. Açıkta düzeyi artar (Y > Yn) Açıkta düzeyi öngörülmeyen para politikasında daha fazladır. Öngörülmeyen para politikası etkindir. Ancak öngörülen para politikasına göre daha etkindir. 	

6. Para ve Sermaye Piyasası ile İlgili Görüşler

Asimetrik bilgi, ahlaki risk, ters seçim etkileri ile açıklarları

→ Menkul değerler piyasasında iyi durumdaki şirketler kötü durumdaki şirketlerden daha fazla hisse senedi ihraç eder. Firmaların ihraç ettiği hisse senetleri ortalama fiyattan satılmaktadır. İyi fiyat, iyi durumdaki şirketin bildiği fiyattan aşağıda, kötü durumda olan ise üstündedir. İyi durumdaki şirket hisse senetlerini gelecekte iyi bildiğinde,

hisse senedini çok eden iyi şirketler ortalama fiyattan satış yapmayı istemez. Ahlaklı firmaların durumunda habersiz olduğu için ortalama fiyatı iyi şirketin fiyatı ile aynıdır. Kötü durumdaki şirketler ise iyi fiyatla hisse senedi ihraç etmeye razıdır. Pasif olarak alacakları kötü firmaların hisse senetlerini almak yerine, satın alma faaliyetlerini durdurur. Menkul kıymet piyasasının işleyişinde aksaklıklar yaşanır. Firmaların sermaye arttırma istekleri için faaliteye geçme rolünü üstlenemez. Asimetrik bilgi altında, yatırımcılar ters seçim yaparlar. İyi şirket - kötü şirket arasındaki ayrımı yapamazlar. Erken satışa sahip olmaya yatırımcılar, iyi şirketin kendi hisse senedi için belirlediği miktardan daha fazla gösterirler.

- Ahlaki risk (moral hazard): Tahvil veya hisse senedi ihraç eden şirketler faaliyetlerini borsaya geri çekmeyi düzenli biçimde yapacak şekilde yürütmemesi, yatırımcıların alacağı alacakları kötü şirketler sebebiyle olur.

Özetle: asimetrik bilgi, yatırımcının iyi ve kötü durumdaki şirketi tam olarak ayırt edememesidir. ters seçim, iyi durumdaki şirketin hisse senedini gördüğü değerden daha düşük fiyattan satış yapması, kötü durumdaki şirketin hisse senedini satın alması, menkul kıymetler piyasasındaki ahlaki tehlike, kötü şirketin yapmış olduğu ihraçları sermaye temin ettiği menkul kıymetler, eski boralarını ödemek için kullanması veya riskli alacaklara yatırım.

Ahlaki tehlike, ahlaki risk ve ters seçim problemi, para ve sermaye piyasalarına kredi ayıklanmasına neden olur.

Michael Kalecki
Selney Weintraub
Paul Davidson
John Rabinson

38

POST KEYNESYEN İKTİSAT

Post Keynesianlar altında katillerinin Keynes'in yakında ilerlediğini, Neo Klasik Serbest
Keynes'in görüşlerini yansıtmadığını ileri sürmüşlerdir, monetarizmi ve Rasyonal Bek-
lentileri reddetmişlerdir, beklentin etkin, eticinin istikrarlı olduğu ileri sürdüler

- Weintraub, enfl. nedeni orta ücret mülkiyetleridir,
- Davidson, Neo-Keynesyenleri suçladı çünkü ona göre Keynes'in gelecekteki olayları tahmin edilmesi görüldü, belirsizlik fikrini ihmal ettiler. Belirsizlik durumunda gelir ve istihdamda dalgalanacaktır,
- Rabinson, çeşitli grupların gelinden fazla pay almak için giriştiği mücadele birçok sorun kaynağıdır. Ücret ve kârler arasında dağılımı, tüketimi, yatırım kararını etkilemede önemli bir rol oynamaktadır

⇒ Eticami istikrarsızdır. Güçlü monopollü, oligopollü eticimdeki piyasalarda baskın olarak dengeden ufak sapmalar bir kayma, gittikçe orta bir sarmaya dönüşecektir. Monopollü, oligopollü mal ve hizmet fiyatlarının piyasası koşullarında belirsizliği engeller. Beklentiler bu dengesizliği düzenlemek amacıyla üretim ve dağıtım müdahale etmelidir.

1) Eticami Büyüme ve Gelir Dağılımı

Post Keynesyenlerde yatırıma bağlıdır. Yatırımların dağılımı değişimlere bağlıdır. Gelir etkisi, nispi fiyatları etkiler. Nispi fiyatları değişimlerden dolayı ortaya çıkan AB, gelirdeki değişimlere bağlı olarak ortaya çıkar.

2) Yatırımların Kaynağı: Kârler

Fiyatlar ve ücretler arasındaki ilişkiyi incelemek için bir model geliştirildi. Bu fiyatlar arttıkça, serbest piyasa ücretlerinin nominal ücretleri arttırdığı için ücretler arttırmak istemesine yol açar. Ücret ve fiyat arasındaki bu ilişki enflasyonun ortaya çıkmasına neden olur. İstikrarsızlığın önlenmesi için ücret ve kârler arasında denge kurulmalıdır.

3) Belirsizlik

Beklentiler, eticami davranışlar üzerinde etkilidir, ancak belirsizlik koşullarında dalgalanmaktadır. Dalgalanmalar, gelir ve istihdam düzeyinin de dalgalanmasına neden olur.

4) Enflasyon - Ücret Mülkiyetleri

Enflasyonun temel sebebi, gelir bölüşümü mücadelesidir. Oligopollü firmalar ve sendikalar, dissel bir fiyata neden olur ve fiyatlar yükselir, bu durum ücretlerin artması için baskı oluşturur ve ücretler artar. Oligopollü bir azatlığı için fiyatlar artar ve enflasyonist bir süreç başlar. Ücret mülkiyetlerinden kaçınmak için baskın enflasyonist politikaları uygulamalıdır. Ayrıca ücret ve fiyat kontrolleri politikası da uygulanabilir, ancak bu durum geçici önlemler arasında yer alır, kalıcılığa gelir politikası uygulanır.

Onlara göre enflasyonist aşırı mal talebinden kaynaklanmadığı için genelde para ve maliye politikalarıyla önlemek mümkün değildir. Enflasyon geliri ve yatırımın dağılımında baskındır. Para ve maliye poli. kontrollere eticami düşürülürse, enflasyon altında yetersiz sosyal gerginlik ortaktır.

1970li yıllarda ortaya çıkan stagflasyon algusu kapsamında Keynesçi politikaların geçersiz olduğunu savunmuşlardır. Arza/üretime yönelik ilkeleri yerinde, gündeme getirmeyi amaçlamaktadır. Gerçek gelir ve arz arasındaki ilişkiyi açıklanmaya çalışılır, gerçek gelir artışı, arzın artmasına ve vergi indirimi bağılı.

Reagan' döneminde uyguladığı tahn Reaganomics olarak da adlandırılır.

Keynesin AD sine karşı olarak ortaya çıktı, üretimin arz yanlı savundu. Rekabetin ve teknolojik yeniliklerin geliştirilmesi daha az devlet müdahalesi, ve özel sektöre daha fazla imba seçilmesini için kamu harcamalarının küçülmesi gerektiğini savunmuşlardır.

① Kamu Harcaması ve Bütçe Politikası

Enflasyonun Sebebi: Keynesin desteklediği açık bütçe uygulamaları ile yatırım ve üretimi olumsuz etkileyen yüksek vergilerdir. $\Delta \uparrow \rightarrow$ bütçe açığına yol açar, enflasyon ortaya çıkar, önlemek için,

- Herk bütçe politikası uygulanmalı

- Yatırım ve üretimin teşviti için vergi oranları düşürülmelidir.

✓ Bütçe açığı, **MST** finanse edilirse **enflasyon** oluşur, MS istisi etkencik bağuneye bağlı olarak yavaş ve istikrarlı bir biçimde artırılmalıdır, Bütçe açığı finansman para basılmamalıdır.

✓ Arza kamu harcamaları, **paralelle** finanse edilirse **odna verilebilir** fak piyasasında **faiz oranları** yükselir, özel bakım yatırım azalır, ve zamanla büyüme azalır.

✓ Kamu harcamaları vergi artışı ile finanse edilirse çalışmaya daha fazla zaman, yatırım ve tasarruf yapmanın cazibesi azalacak ve çalışmaya daha fazla zaman, yatırıma daha fazla tüketimin fiyatı düşecektir, vergi $\uparrow$ hislen kullanılabılır getiri azalır, çalışmak ile vergi sonrası gelir arasındaki ilişki zayıflar. Vergi $\uparrow$ üretim ve AS azalır, AS'deki azalma enflasyona sebep olmaktadır.

② Transfer Harcaması Politikası

Transfer harcamalarında artış, vergi artışı benzeri, $Tr \uparrow \rightarrow$ harcamalardan yararlanan isteyecek gelirlerini düşük tutar, bu hislerin verimli faaliyetlere gitmesini sağlar.

③ Para Politikası ve Enflasyon

Arz yanlı iktisadî teori temel sebebi, para arzının reel üretim artışında daha yüksek oranda artmasıdır. Para arzı sabit bir oranda dahilinde artarken, buna uygun bir vergi politikası uygulanırsa, enflasyon artışı düşük düzeyde olur, vergi politikası tasarruf ve yatırıma teşvik edici, üretimi ve istihdamı artırıcı şekilde uygulanmalıdır.

④ Vergi Politikası

vergi oranları, ekonomideki nispi fiyat yapısını bozarak, üreticilerin tercihlerini değiştirir ve kaynak dağılımını bozar.

- Çalışma ve boş zaman vergi oranları azaldığında boş zaman tercihinde azalma, çalışma tercihinde artış meydana gelir, vergi oranları arttığında, boş zaman tercihinde artış, çalışma talebinde azalma meydana gelir. (insanlar boş zamanı çalışmaya tercih eder, boş zaman yüksek verimlidir)

- Tüketim ve tasarruf vergi oranları azaldığında tüketim tercihi azalır, tasarruf ve yatırım tercihi artar, vergi oranları arttığında tüketim tercihi artar, tasarruf ve yatırım tercihi azalır. (yüksek vergi odunları yatırım yaparak halmı (para) yok)

- Kayıtsız ve kayıtlı ekonomi vergi oranları azaldığında kayıtsız ekonomi artar, vergi oranları arttığında kayıtsız ekonomi artar.

⑤ Tasarrufu Teşviki

Temel varsayımı, tasarrufu ve özel sektör yatırımlarını özendirme için vergi teşviklerinin kullanılmasıdır.

6) Politika uygulaması

vergiler oranları düşürülerek üretim, yatırım ve vergi gelirleri artırılabilir, kamu harcamaları artırılmamalıdır, çünkü diğer kamu harcamaları bütçe açıklarına da enflasyonca yol açar. (vergiler + kamu harcamaları birlikte azaltılmamalıdır)

- ✓ Vergiler ↓, kamu harcamaları azaltılmıyorsa bütçe açığı ok, enflasyon yaratır.
- Keynes'e göre ise; vergilerde azalma Y_d yi artırır. Tüketim, Y_d nin farkı oldu için Y_d 'deki artışları etkiler. Tüketim artışı, yatırım ve hasılatları, Arz Yolu politikası ise vergi oranlarını düşürerek ekonominin Z ni baretletmektedir; Keynesyen ise toplam talebi canlandırıcı politikalar uygular.
- ✓ Kamu harcamaları azalırken, vergiler azaltılmıyorsa; kamu sektörü üretimden dışlanır, vergiler özel sektörün üretimini azaltır, ekonomi durgunlaşır girer.

7) vergi politikası ile kamu harcaması politikasının birleştirilmesi

- ✓ Keynesyen görüş; kamu harcamalarında ortaya çıkan artışa karşın bütçe açıklarını ortadan çıkaracağı, bu artışın değerinin vergi oranlarında büyük olduğu için kamu harcamalarının vasıta üzerindeki etkisi, verginin azaltıcı etkisinden daha büyüktür.
- ✓ Arz Yolu iktisat ise vergi indiriminin ekonomi üzerindeki etkisi, devlet harcamalarının etkisinden daha büyüktür. Çünkü;
  - Gelir vergisi oranları azaldığı için, kişilerin tasarruf isteği artar, bu artışlar arz oranları düşürür, yatırımları artırır. Gelir vergisindeki azalma emek talebini ve çalışma gayretini artırır.
  - Gelir vergisi oranlarının düşük olması, toplu sözleşmeler esnasında ücretlerle talebinin düşük olmasına da yol açar.
  - Kurumlar vergisi azalınca, yatırımları artırır, kurumlar tasarruf gücü artar.
  - Kurumlar ve kişilerin tasarruflarındaki artış, likiditeyi artırır, borçlanma isteklerinin azalmasına neden olur. Faiz oranları düşer, yatırımlar artar.
  - Üretimin artması, arz yetersizliğinden dolayı ortaya çıkan enflasyonist baskıyı hafifletir, enflasyoncu oraları düşer.
  - Yatırım/GSMH oranının artması, üretimi artırır.
  - Enflasyoncu azalması, dolaylı olarak da tüketimi, üretimi ve istihdamı artırır.
  - Enflasyoncu azalması, faiz oranlarını düşürür, yatırımları teşvik eder.

8) Arz Yolu İktisat

Arz yolu iktisat, Keynesyen Makroekonomik araçları kullanarak farklı noktaları uygulamıştır. Arza Dayalı Maliye Politikası olarak da adlandırılır. Ekonomik büyüme amaçlı yönelik yatırım ve sermaye birikim güdüklerinin engellenmediği durumda toplam talepteki artışın büyüme ile değil, enflasyon ile sonuçlanacağını ileri sürmektedir.

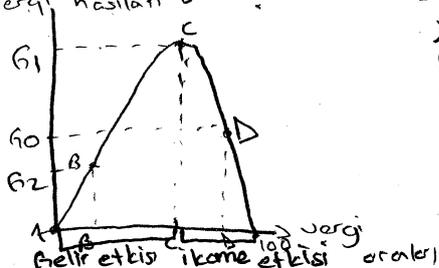
- Arz yolu iktisatı göre ise kamu harcaması ile vergi indirimi arasında çok fark vardır. Hatta kendi içlerinde vergi indirim türlerinin etkisi değişir, vergi indirimi ve harcamalardaki artışlar, bütçe açıklarına yol açtığı için enflasyonu artırır olarak orzı etkilemez. Çünkü bütçe açıklarına borçlanma ya da para basarak finanse edilmesi gerekecektir, vergi indirimi politikası uygulanırken bütçe açıklarına yol açmamak için harcamaya politikasına dikkat edilmelidir. Vergi indirimi politikası yatırım, çalışma arzusu ve tasarrufları maksimum uyandıracak şekilde düzenlenmelidir. Marginal vergi oranlarında indirim tercih edilmezdir.

MVA; bazen her ikave birim gelir üzerinden alınan vergidir, MVA; nispi fiyda yapısını değiştirir, Bas zamlarında talep ve arzı artırarak, tüketim ve yatırımın yönelmesine neden olur. Yatırım vergi teşvikleri yeme, katillik oranını etkileyen kurumlar vergisi, arcaındaki indirimlerdir.

Keynesyen İktisat

Taleple meydana gelir oluşan özel arttıracağı, böylece ekonomik büyüme hızlanır, vergilerin düşürülmesi ekonomiyi açar veir, yüksek vergiler Y_d yi dolayısıyla satın alma gücünü, tüketimi ve talebi azaltacaktır. Keynes'e göre bütçe vergi indirimi aynı sonucu verir. Bu her hangi şekilde yapıldığı da önemli değildir, önemli olan toplam vergi indirimi hacmidir. Bu durum tek başına maliye politikasının oluşturduğu dürtünün toplam talebi ne ölçüde uyandıracakı belirler. Yani, Keynesyenlere göre, aynı miktarda kamu harcamalarının arttırılması ile vergilerin indirilmesi arasında fark yoktur. İktiside toplam talebi aynı düzeyde olma- maktaki birlikte etkilemektedir.

9) Vergi oranları ile vergi Hasılatı Arasındaki İlişki; Laffer Eğrisi

Laffer eğrisi, vergi indirimlerinin vergi hasılatını azaltmayacağı ve bütçe açıklarını arttırmayacağı göstermektedir. Vergi gelirlerinin sıfır oldu iki noktada var (A ve D noktaları) vergi oranları 0 iken ve vergi oranları 100 iken vergi gelirleri sıfırdır. Devlet elde edilen gelirin tamamını vergi olarak aldığı için üretim ve yatırım yapmaktan bir şeyler ummayacaktır.

Laffer eğrisinde C noktasına kadar vergi hasılatı ile vergi oranları arasında doğru orantı varken, C noktasında sonra vergi oranları artarsa vergi hasılatı azalmaktadır. C noktası, maksimum vergi geliri elde edilmesini sağlayan optimum bir orandır. Vergi indirimi politikasının geçerli olması için vergi oranlarının optimum oranı üzerinde olması gerekmektedir. Ancak bu optimum vergi oranını tespit etmek zor oldu için politikaın basarısı azalmaktadır, vergi oranı herise optimum noktaya kadar yükselmemisse, vergide yapılan indirim vergi hasılatını azaltır.

✓ Vergi oranında meydana gelen artış net ücreti azalttığı için boş zaman, çalışma mayna ikame edilecektir. Tersine, vergi oranlarında meydana gelen azalma net ücreti arttıracığı için çalışma, boş zamana ikame edilecektir. Arz yalıtılmıştır, ikame etkisine ağırlık vermektedir. Vergi oranları düşürülerek, net tasarruflarda artış yoluca tazelemin yükselmesi hedeflenmektedir.

✓ Boş zaman gelir arttıkça talebi artar, gelir azaldıkça talebi azalır bir normal mal olarak düşünülebilir. Vergi oranları arttığında $Y_d \downarrow$ ve boş zaman talebi azalır, vergi oranlarında bir yükselme olması durumunda tısılen esti gelir seviyesini kavuyabilmek için daha fazla çalışmak zorunda kalması vergilemenin gelir etkisini gösterir.

ikame etkisi	gelir etkisi	$i, E > G, E$	$i, E < G, E$	$i, E = G, E$ (Vergi hasılatı maks)
$\uparrow$ Vergi Hasılatı	Vergi Hasılatı $\downarrow$	Vergi Hasılatı $\uparrow$ Laffer eğrisi negatif eğimlidir ve geçersizdir.	Vergi Hasılatı $\downarrow$ Laffer eğrisi pozitif eğimlidir.	Vergi Hasılatı $\downarrow$ Laffer eğrisinin eğimi sıfırdır.
$\downarrow$ Vergi Hasılatı	Vergi Hasılatı $\uparrow$	Vergi Hasılatı $\downarrow$ Laffer eğrisi negatif eğimlidir ve geçersizdir.	Vergi Hasılatı $\uparrow$ Laffer eğrisi pozitif eğimlidir.	Vergi Hasılatı $\downarrow$ Laffer eğrisinin eğimi sıfırdır.

ikame etkisine göre; vergi oranı ile vergi hasılatı ters yönlüdür.
Gelir etkisine göre; vergi oranı ile vergi hasılatı doğru yönlüdür.

⑪ Philips eğrisi (izlenim)
Analizinin geçersizliği
Philips eğrisi çalışmaz
geçerli değildir. İstihdam,
tasarruf ve sermaye
birikimi olumsuz etki-
leyen unsurların ortadan
kaldırılması (işsizliğin
azalmasına yol açan
politikalar) enflasyon
artmasını önleyecektir.
Enfi temel nedeni, reel
üretim artışında daha
hızlı artan para arzıdır.

⑫ Uygulama soruları

● ABİS'de 1980'li yıllarda uygulanan öz yalıtı politikası, ABD'de beklenenin aksine yüksek bütçe açıklarına neden olmuştur. 1984 yılında ABD yönetimi, Üç aşamada marjinal gelir vergisi oranları %23'e düşürdü sermaye kazancında alması vergisi %70'den %50'ye düşürdü, yetenekler ve marjinal gelir vergisi, kredi imkânları, dış ticaret, yatırımları teşvik amacıyla firmalara emetizasyon ayrımları imkân tanıdı. Devlet işletmeler üzerindeki denetleyici müdahaleleri azaldı.
→ Vergi sarrafı net gelir arttı ancak emet oranı marjinal vergi oranlarındaki değişimle keptisi yüksek olmadı. Vergi indiriminden kaynaklı vergi gelirleri azaldı, 82-86 yılları arasında gideret büyüyen bütçe açıkları yasandı, 86'da kamu harcamaları azaltılarak derge sağlanmaya başlandı. Arz yalıtı poli. tasarrufları yetenece arttırmadı.

● 1979- Thatcher döneminde ise bütçe gacı vermeme için dolaysız vergiler yerine dolaylı vergilere güblerildi. Vergi yükü 1979-80 öncesinin üstüne çıktı.
● Arz yalıtı politikası Türkiye'de de uygulandı. Öcal döneminde vergi yükünü azaltmaya yönelik adımlar sırasında 1980-85'te sa UO'ya en düşük vergi yükleri elde edildi. Türkiye'nin vergi yükü eden düşüktü, bu durum iktisatçıların getiren bir sistemden firmamasına, ücretlilere dolaylı ve dolaysız yükler vergi gelirleri içinde yüksek bir orana sahip olması o dönemde kalma bir durum.

130KUL Kamu Tercih Teorisi; Anayasal İktisat

(2)

Buchanan ve Tullock en önemli temsilci leridir. "Oybirliği Esası" Buchanan & Tullock Kamu tercihi teorisi; siyasi karar alma mekanizmasına katılan kişilerin davranışlarını gözlemlediğimiz durumlardır. Kamu ekonomisinin başarısızlığının yola çıkması bireylerin ve devletin yapabileceği güç ve sorumluluklarını mümkün olduğu kadar etkin araçlarla belirlemelidir, bu sebeple anayasal iktisat teorisi geliştirilmiştir. Devletin gücüne yetkilerinin anayasal çerçevede sınırlanması, serbest pazar ve piyasalar mekanizmasının savunulduğu durumda kamu tercihinin küçültülmesini hedef olarak görmüştür. İktisadi kurallar, anayasal kurallarla belirlenmelidir. Siyasal karar alma organları da, tipten piyasa ekonomilerinde olduğu gibi kendi çıkarlarını maksimize etmektedir. Siyasal iktisat sınırlamalı bir ayırma-ayırma seçilme ticaret sürecidir. Çünkü bireyler faydalarını maksimize, siyasetçiler ayırma maksimize etmektedir.

1. Metodolojik Bireycilik

Toplumda bulunan ekonomik ve sosyal kararlar bireysel tercihlere göre belirlenir. Birey, kolektif kurum ya da varlıklarda daha üstün bir kuruma sahiptir. Buchanan'a göre, Anayasal iktisat teorisi bireycidir. Temel birimler, partiler, devletler gibi örgütlü birimler değil, seçimde bulunan bireylerdir.

(Devamını kitaptan okuy)

130KUL REEL KONJONKTÜR TEORİSİ

1. Temel ve sayımlar

1980 lerde ortaya çıktı. Kydland, Prescott, King, Plosser, Perceval sokları yerini, teknolojik sokları almıştır, iki istikrarsızlığın nedeni teknolojik soklardır, konjektür dalgalanmalarının temelinde etkisi büyüme ile ilişkili olduğu öngörülmüştür. Etki büyümenin nihai belirleyicisi, teknolojik ilerleme, nüfus artışı, emek gücünün katılmaması gibi reel etkenlerdir. Bu faktörlerde meydana gelen kısa dönemli değişim reel üretimde konjektürel dalgalanmalara neden olur. Uzun dönemde ise ekonomik büyüme üzerinde etkili olacaktır.

2. Paranın Yasağı

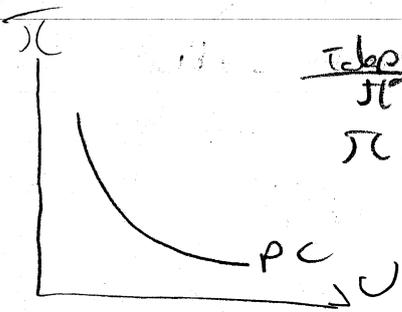
Reel Konjektür Teorisinde para hem uzun hem kısa dönemde yasaktır, (Yeni Keynesyenler, Monetaristler, Klasikler para paranın etkisi üzerinde sadece yararlıdır) Monetaristler $\Rightarrow$ iki istikrarsızlığın temel nedeni yanlış uygulanan para politikasıdır, Enflasyon $\Rightarrow$ para arzı $>$ büyüme oranı, deflasyon $\Rightarrow$ para arzı $<$ büyüme oranı, Yeni Keynesyenler $\Rightarrow$ homojen öngörüler homojen olmayan para politikası çıktı düzeyini artırır ama öngörülme para politikası daha çok artırır, Yeni Klasikler, öngörülen para politikası çıktı düzeyini etkilemez, öngörülme para politikası kısa sürdü çıktı düzeyini artırır, uzun dönemde ise iki estetik halde döner. Perceval şüphesiz iktisadi karar birimlerini yaratabileceği ölçüde para politikası etkindir.

3. Paranın İsarelliği

Para ile üretim arasındaki ilişki para da üretime doğrudur $MST \rightarrow Q \uparrow$ Ancak King ve Plosser bu sonucu kabul etmemektedir. Onlara göre, isareli para arzı (bata mevduatları) reel üretimi pozitif olarak etkilememektedir. Finansal hizmetlerin üretimi, nihai mal ve hizmet üretiminden daha hızlı gerçekleşir. Finansal hizmetlerdeki artış, reel üretim artışını sağlar, para yarıstırır.

ücret ve Fiyatların Esnekliği

Reel Konjektüre göre ücret ve fiyatlar kısa dönemde daha esnekler, uzun dönemde doğal üretim düzeyinde sağlanmaktadır, $\frac{L}{N}$, $\rightarrow$ AS dir.

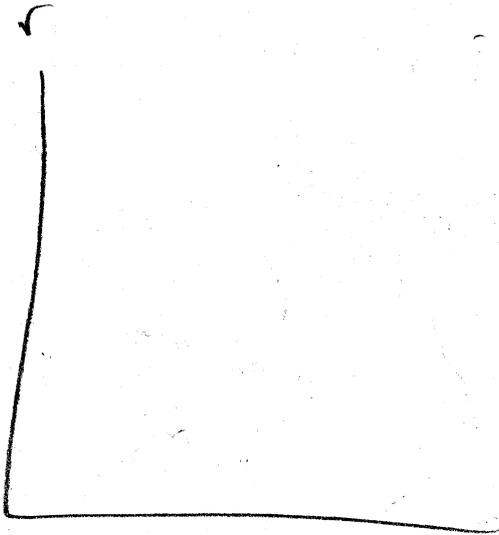
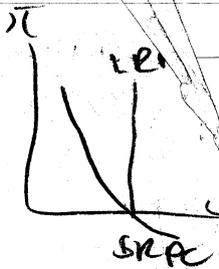

AD ↑ ⇒ P ↑ ⇒ π ↑
 ⇒ Y ↑ ⇒ U ↓

Telex up
 π ↑ U ↓
 π ↓ U ↑

1973
 2,58 → 11,68
 neu P ↑
 Y ↓

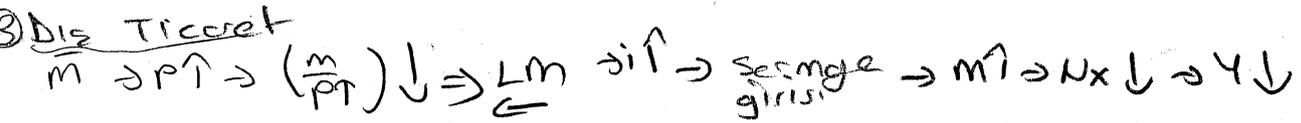
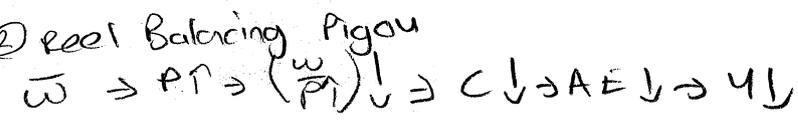
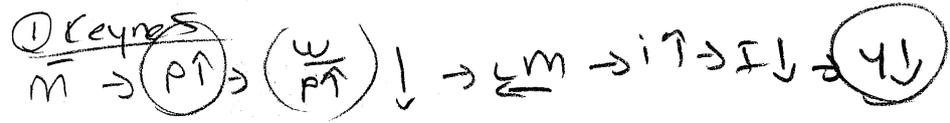
mdiyet + Ent
 π ↑ U ↑ → mittlere
 Frisch

5. Para Miktarının Belirleyici ve İktisadi Değişkenler Üzerine Etkisi

- Klasik model, nominal para stoğunu MB tarafından tam olarak kontrol edildiği varsayımına dayanır.
- Reel kuraktır teorisine göre nominal para miktarı büyük ölçüde finansal mevduat kurumlarıyla hatta oradaki baskınlı ilişki tarafından belirlenmektedir.
- Ralılar real geliri arttırdığında; başka hizmeti istem talebi artar. Bankalar ise hizmet istem üretimini ve mevduatlarını arttırır. İstisnai para miktarı, başka sistemin koşullarına veya reel gelire bağlı olarak belirlenmektedir, MB kontrolü dışındadır. İstisnai para miktarı, otomatik olarak etacemik değişimlere aykırıdır ve değişim makro eti. Değişkenlere sebep-zarar ortaya koyar.
- Klasik modelde: MS'deki artış, P'yi arttırır. Reel kuraktır ise istisnai para miktarındaki değişiklikler, fiyat düzeyini etkilemez. Fiyat düzeyini etkileyen, istisnai para miktarındaki değişimlerdir.
- Reel kuraktır MS'deki artışlar kısa dönemde bile ağırlığı arttırmaz, (çünkü) üretimdeki değişimler MS'yi belirler.
- Üretimde cari dönemde meydana gelen ve gelecekte olması beklenen değişimler, para arzını değil, para talebini etkiler. Üretim artışı para arzı artışına neden olur.

AD eğilimleri

IS ile birlikte kayan AD'yi ilgilendiren

LM'ni dik tutarken AD'yi yatıklaştırır ters ilişki.

